Інноваційний навчальний заклад

Педагогічні роздуми учителів Києво-Печерського ліцею № 171 «Лідер»

Київ

2021

Кравченко Дмитро Григорович

Директор інноваційного навчального закладу

«Маніфест Освіта XXI»

Людство ще не достатньо усвідомило наслідки сучасних цивілізаційних змін та інформаційно-наукового вибуху другої половини XX ст. початку XXI століття. Створення персональних комп'ютерів та мережі Інтернет, що значно спростило отримання, використання і передачу інформації, стало прискорювачем змін. На цьому фоні колосальної ваги набули наукові відкриття та технічні прориви останніх десятиріч в фізиці, біології, математиці, інформатиці, техніці, роботизації, освоєнні Всесвіту. Великий адронний коллайдер, скорочено ВАК (*англ.* *Large Hadron Collider*, скорочено *LHC*) –прискорювач заряджених частинок на зустрічних пучках, призначений для розгону протонів і важких іонів (іонів свинцю) і вивчення продуктів їх зіткнень, надав змогу вченим відкрити «частку-бога» або, як її зазвичай називають – бозон Хіггса. Ця частинка розкриває таємницю будови матерії та виникнення маси в інших елементарних частинках. Великим проривом, одним із самих важливих у сфері біологічних досліджень є розшифровка геному людини. Вченими вивчено і визначено механізм орієнтації в просторі людини; знайдено функціональне призначення молекули, що є визначальною у синтезі білка; з'ясована структура вірусу ВІЛ та його особливості взаємодії з клітинами носія; відкрито походження стовбурових клітин; розроблені технології штучного запліднення. Революційні дослідження в цитології та біохімії змінюють підходи до лікування людей, їх життя, ставлять нові горизонти розвитку медицини і людини. В математиці доведені теорема Ферма та гіпотеза

Пуанкаре. Розвиток ІТ-технологій та роботизація виробництва – змінюють виробництво і життя людства, ліквідують ручну працю, міняють економіку і суспільство. Завдяки технічним досягненням в освоєнні космосу вдалося знайти планети, схожі на Землю, побачити воду на Марсі і сфотографувати перші моменти життя Всесвіту після Великого вибуху. Тепер ми знаємо, який вигляд мали деякі динозаври Юрського періоду, завдяки відкриттям в галузі ДНК, яка протягом десятків тисяч років може зберігати інформацію. Ми знаємо про те, яким ззовні був чоловік, що жив 40 тисяч років тому, або про те, що в крові мамонтів знаходився антифриз для виживання в зимові періоди. Це тільки незначна кількість науково-технічних відкриттів останнього часу. Маємо право, обережно зробити певні висновки – виробничі сили пішли далеко вперед. Їх поступ гальмують капіталістичні, товарно-грошові виробничі відносини. Цьому підтвердженням є постійні економічні кризи, які поступово стають перманентними, збільшення кількості військових конфліктів.

Науково-технічні відкриття надихають на думку, що людство стоїть на порозі нового способу виробництва – інтелектуального. А у зв'язку з цим, вважаємо за необхідне змінювати мету, завдання, зміст і структуру всього освітнього процесу.

Ми висуваємо **гіпотезу, по-перше – в найближчі п'ятдесят років освіта докорінно зміниться, по-друге** – існуюча до сьогодні освітня модель повністю виконала свою історичну місію, оскільки була створена для обслуговування індустріального суспільства. Останні досягнення докорінно змінюють сам засіб виробництва – ручна праця кардинально замінюються роботами, на заміну індустріально-інформаційного етапу розвитку, людство переходить до інтелектуального засобу виробництва, коли головним знаряддям праці стає не машина і руки людини, а людський мозок. В зв'язку з цим повинна змінюватися і освіта: цілі, завдання, методика. Від освіти знань, умінь та навичок настав час

переходу до освіти розвитку людського розуму, бо головним продуктом праці стає ідея, а знаряддям – мозок людини. Педагогіка самотужки без психології не зможе досягнути мети розвиваючої освіти, тобто існує нагальна потреба у створенні нової освітньої моделі.

В свою чергу, це наводить на думку, що стара освітня модель, яка існує з кінця XVII сторіччя від Я.А. Каменського і вчених-педагогів пізнього Ренесансу, потребує нового поштовху до розвитку, модернізації, вдосконалення та створення нової освітньої технології.

Великий вчений педагог – Ян Амос Коменський вперше зібрав і систематизував всі відомості з педагогіки, навчального та виховного процесів, а також розробив революційні на той час ідеї, зокрема класно-урочну систему. Він вважав, що починати навчання треба якомога раніше, а навчальний матеріал повинен обов'язково відповідати вікові учнів; був переконаний у тому, що розум людини спроможний охопити все що завгодно. Нові ідеї і практику навчання Я.А. Коменський геніально синтезував, створивши педагогічну систему, яка була новим, вищим етапом у розвитку педагогічної думки, підсумком і теоретичним обґрунтуванням усього позитивного досвіду свого часу, часу зародження та початку розквіту індустріального способу виробництва. Наріжним каменем педагогіки 400 років була дидактика, а основним завданням освіти – передача учням знань, умінь і навичок, існуючих індустріальних технологій.

Новий спосіб виробництва ставить на порядок денний і нові вимоги до освіти. Нам здається, що на зміну навчально-виховному процесу (НВП) повинен прийти інноваційний психолого-педагогічний (ППП). Головною метою нової освіти, можливо, стане розвиток людського розуму засобами психологічних методів, диференційованої особистісно-орієнтованої педагогіки. Ключовим завданням є формування нової постаті вчителя, заміна авторитарних методів

роботи на демократичні, озброєння вчителя, як ключової фігури в освіті, науковими та психологічними технологіями.

Одночасно потрібен перехід від накопичення «Знань, Умінь та Навичок», до навчання дитини продукувати ідеї та обов'язково втілювати їх в реальний продукт праці, повсякденне життя. Сучасні реалії потребують пере завантаження алгоритму «Сприйми, Усвідом, Запам'ятай» до нової освітньої філософії, формули та логіки навчання – «Сприйми, Усвідом, Запам'ятай, Застосуй, Сотвори».

Головними завданнями інноваційної освітньої технології ми вважаємо розвиток дитячого розуму, це передбачає в найближчій перспективі:

- створення моделі психолого-педагогічного процесу;
- створення умов для впровадження психолого-педагогічного процесу;
- розробка нової мети, завдань, змісту і структури освітнього процесу;
- виокремлення психологічних технологій, які може використовувати вчитель-психолог і вихователь-психолог;
- розробка методики підготовки вчителів-психологів;
- розробка методики підготовки вихователів-психологів (замість вихователів гпд);
- розробка Кодексу честі вчителя-психолога і Кодексу честі вихователя-психолога;
- розробка програми і методики перепідготовки вчителів;
- введення в штат загальноосвітніх навчальних закладів посади заступника директора з психолого-педагогічної роботи.

Ми пропонуємо проведення освітньої реформи у два етапи.

На І-му (зараз) запропонованої нами освітньої реформи необхідно, по-перше створення умов для впровадження психолого-педагогічного процесу, який приходить на зміну навчально-виховному. Основним завданням і тим, що

вирізнятиме психолого-педагогічний процес є те, що дитина в процесі навчання отримуватиме не тільки суму знань, умінь і навичок, а і зможе сама розвивати власний інтелект, і як результат – буде здатна до створення нових знань. Таким чином освіта стане здатною відповідати на виклики сучасності, а можливо і буде випереджати їх. По-друге, ми вважаємо, що необхідно розробити програму і методику підготовки вчителів-психологів у вищих педагогічних навчальних закладах (замість підготовки вчителів-предметників) та розробити програму і методику підготовки вихователів-психологів. Для цього виокремлюємо психологічні технології, які можуть бути використані вчителем-психологом і вихователем-психологом. Думаємо, що необхідно запровадити механізм перепідготовки вчителів, які вже працюють у навчальних закладах. Це передбачає розробку Кодексу честі вчителя-психолога, в основу якого покладено принцип «не нашкодь». На ІІ-му етапі (найближче майбутнє, до 50-років) запропонованої нами освітньої реформи відбудеться озброєння вчителя-психолога і вихователя-психолога психологічними технологіями не тільки розвитку інтелекту, вироблення нових ідей, а і технологіями управління власним організмом і саморегуляції на клітинному рівні. Учень навчиться керувати власним організмом, буде здатним до саморегуляції і саморозвитку. Це, на нашу думку, буде безпосередньо відповідати тим викликам і вимогам суспільства майбутнього – інтелектуального суспільства, досягненням науки та техніки.

Ми впевнені у тому, що суспільство, яке вчасно зрозуміє необхідність впровадження освітніх реформ, буде в майбутньому управляти світом. Україна може стати піонером нової освітньої моделі. Нова освіта України може змінити країну і світ докорінно.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів початкової школи

Сторчак Ольга Ігорівна

Учитель початкових класів

“Що слід змінити у викладанні предметів початкової школи, що додати у роботу вчителя?”

“Найголовніше прищепити смак і любов до науки: інакше ми виховаємо просто віслюків, навантажених книжною премудрістю”

М. Монтень

Сьогодні без знань як без рук. Без них ніяк не обійтися. Стрімкий розвиток науки і техніки, нові відкриття й досягнення... Стільки цікавої інформації, що лише встигай тримати руку на пульсі новин. Саме тому сьогодні школа має готувати не просто учнів, які багато знають, а таких учнів, які вмітимуть постійно вчитися, вчитися самостійно, орієнтуватись у безмежному інформаційному просторі та застосовувати набуті знання в житті. Знання, одержані в школі, — міцна основа, з якою можна продовжувати навчання далі, здобувати бажану професію, іти у світ науки.

Я бачу **Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер»** у майбутньому як сучасний науковий навчально-виховний комплекс нового формату, інноваційний простір, школа радості для дітей, спокою для батьків та творчості для педагогів.

Місією Києво-Печерського ліцею №171 «Лідер» має стати: навчити учня бути щасливою, успішною особистістю, конкурентоспроможним фахівцем з високими показниками емоційного інтелекту, критичним мисленням та позитивним менталітетом, що вчиться протягом всього життя.

На мою думку, досягти цього можна шляхом наступних кроків:

<u>Крок 1. Зменшення кількості учнів у класах до 20 осіб.</u>

Іноді катастрофічно не вистачає часу, який потрібно приділити КОЖНІЙ дитині. Як на мене, краще працювати на якість. Можливо, збільшити кількість 1-х класів? 4 класи по 20 учнів?

Крок 2. Навчання по групах

Я б викладала учням деякі дисципліни (математику та українську мову) по групах, де учні будуть розподілені за своїми розумовими здібностями. Інколи на уроках існує проблема, коли ти «сильним» учням стає не цікаво, коли ти пояснюєш вдруге «слабким», тоді як навпаки, коли ти бачиш, що немає сенсу йти далі з сильними учнями, али «слабкі» нічогісінько не зрозуміли. Я на мене, розподіл був би найоптимальнішим: в одній групі учні готуються до олімпіад та виконують більшу кількість завдань підвищеної складності, а в іншій – зупинються стільки разів, скільки це потрібно аби зрозуміти певну тему.

Крок 3. Впровадження предмету «Емоційної грамотності» або «Науки про себе». Предметом «Науки про себе» є почуття – як власні, так і ті, що вникають у стосунках з іншими. Така тема вимагає від вчителів та учнів зосередитись на емоційній структурі життя дитини – аспект, який майже повністю відсутній в українських школах. У цьому випадку стратегія навчання передбачає використання напружених ситуацій та емоційних травм дітей як тем для обговорення.

Метою «Науки про себе» є підвищення рівня соціальних та емоційних компетентностей у дітей як частини їхньої загальної освіти.

Для успішного навчання грамотність є такою ж важливою, як і вміння рахувати й читати. «Наука про себе» - новаторське явище, що охоплює широке коло проблем – від соціального розвитку і життєвих навичок до соціального та емоційного навчання. Цей необхідний для кожної дитини комплекс умінь і

навичок, який я детально описала у своїх методичних рекомендаціях «Емоційний інтелект як особистісний ресурс забезпечення психічного благополуччя молодшого школяра у контексті нової української школи».

Крок 4. Бінарні уроки.

Бінарні уроки – це нестандартна форма навчання, це творчий підхід викладання, це креативність двох педагогів, яка переростає у творчий процес учнів та формує в останніх креативну компетентність. В сучасному тлумаченні бінарний урок повинен бути побудований на активному використанні комп'ютерної техніки.

Мета бінарного уроку – створити умови практичного застосування знань, навичок та вмінь і надати можливість учням побачити результативність своєї роботи. Бінарним урокам притаманні **значні педагогічні можливості:** учні одержують багатогранні знання про об'єкт вивчення, у них формується вміння переносити значення з однієї галузі в іншу, стимулюється аналітико-синтетична діяльність, формується уміння аналізувати і порівнювати складні процеси і явища навколишнього світу.

Крок 5. Вивчення основ маркетингу та підприємництва

Нова школа має готувати учнів з 4-5 класів до реального життя, має розвивати дитину, вже з дитинства формуючи у ній вольову особистість, яка розуміє устрій світу, що володіє достатніми знаннями і навичками в області ведення бізнесу. З таких хлопчиків і дівчаток виростають цілеспрямовані люди, здатні швидко побудувати успішну кар'єру. Давати не знання і навички в сфері підприємництва, а й виховувати у дитині розуміння того, що він отримає все найкраще, за результатами своєї ВЛАСНОЇ праці.

Бізнес освіта для дітей молодшого шкільного віку передбачає знайомство з грошима: що це, навіщо вони потрібні, як їх заробити, як ними розумно користуватися. Учні навчаться ставити мету і досягати її, створювати і підносити власні проекти. Істотний внесок ця дисципліна вносить також і в розвиток математичних здібностей.

Крок 6. *Фасилітації з учнями*

Фасилітації з учнями треба робити частіше. Я би робила педради, залучаючи учнів. Їхня думка головна, бо для кого ж тоді ми працюємо? Діти дають класні ідеї. Можливо, спершу соромляться, але потім висловлюють дуже різні думки. Для постійного збирання ідей у школах або окремих класах ставлять скриньки. Але діти не завжди готові до ініціативи, тому за дітьми треба спостерігати.

Крок 7. Дні самоврядування.

Аби діти краще розуміли роботу вчителів, у школі варто проводити дні самоврядування. *Дітей треба вміти грамотно залучати до роботи. Через такі проекти здружуєшся з дитиною, відкриваєш її по-своєму, стаєш із нею справжнім другом. Тоді вже можна більше довіряти і більше вимагати від дитини. Менше шансів, що наступного разу вона прийде на мій урок непідготовленою.*

Крок 8. Монетизація успішності

Іграшкові гроші «Лідер-долари», які будуть отримувати учні молодших класів за особливі успіхи під час вивчення дисциплін, участь у виховних заходах. Потім учні можуть придбати за них сертифікати на «Піцу з директором» або «участь у майстер-класі з виготовлення іграшок» тощо.

Багато можна писати про школу моєї мрії, про майбутній Києво-Печерський ліцей №171 «Лідер», але, враховуючи потреби нашої держави в духовно-культурному відродженні, школа покликана виховувати чесні й сильні характери, любов до людей і милосердя, працьовитість і повагу до старших, патріотизм і гідність, що спонукали б дітей і молодь вирости справжніми людьми, корисними своєму народові, державі й суспільству, тих громадян, що будуть відданими своїй Батьківщині, тих, хто буде творити майбутнє на рідній землі.

Гордієнко Елла Олександрівна

Учитель початкових класів

«Застосування інноваційних методик та технологій у початковій школі»

Процес реформування освіти в Україні є спробою застосування нових форм роботи в межах традиційної системи. Результативність у роботі досягається шляхом впровадження інноваційних технологій, пошуками відповіді на питання: «Як навчати, як створити сприятливі умови засвоєння нового матеріалу?».

Тому, на мою думку, будь-яка педагогічна технологія буде мертвою, якщо реальні люди, котрі її втілюють, не розглядатимуть дану проблему як цілісну систему в єдності компонентів і взаємозв’язків. Описати технологію – це одне, а реалізувати її на уроці – це зовсім інше. Адже відіграє велику роль відбиток особистості, інтелекту конкретного вчителя. Тому найсерйознішою проблемою реформування освіти є підготовка вчителів, які повинні усвідомити, що слід

переходити «від передання знань» до «навчання жити». Розв’язання даного завдання безпосередньо пов’язане з навчально-виховним процесом.

Сучасний урок вимагає від педагога оптимального поєднання індивідуальної, парної, групової і колективної форм організації навчальної діяльності учнів.

Виховний та розвивальний характер навчально-пізнавальної діяльності на уроці поглиблюється за умови постійного включення учнів у ситуації, де вони повинні:

- доводити власну думку, наводити на її захист аргументи, докази, користуватись здобутими знаннями;
- ділитися своїми знаннями з іншими;
- допомагати товаришам, коли вони відчувають утруднення, пояснювати незрозуміле;
- спонукати до знаходження не одного рішення, а декількох самостійно зроблених;
- вільно вибирати завдання, переважно пошукового і творчого характеру;
- урізноманітнювати діяльність, включати в пізнання елементи праці, гри та спілкування;
- виконувати завдання-максимум, розраховане на читання додаткової літератури, першоджерел, на тривалі спостереження.

Уміння і бажання навчатися – це той фундамент, який маю закласти я, як вчитель. Тому перед кожним уроком потрібно шукати відповідь на «вічне» запитання: як побудувати навчальну роботу, щоб вона викликала емоційне піднесення у школярів, неодмінно позитивно впливала на їхні почуття і мислення, збагачувала їх досвідом самостійних пошуків та роздумів.

У практиці можна використовувати різні інноваційні методи навчання. Прикладом може бути вправа «Ромашка», завдання якої полягає у створенні правильного речення, що стосуються даної теми. Наприклад: казка «Кривенька качечка». Дівчина: працьовита, лагідна, добра, жорстока, мовчазна, зла, горда. Вибравши правильні ознаки даного героя, учні складають його внутрішню характеристику. Ця вправа допомагає учням у відтворенні змісту тексту, запобігає зазубрюванню. Дитина намагається прочитати текст так, щоб на наступному уроці «зірвати» з ромашки правильні відповіді.

Добре спрацьовує вправа «Мозковий штурм», яка дає можливість повторити вивчене на попередніх уроках та узагальнити почуте. Ця вправа – міра швидкості думки та шкала виявлення рівня знань.

У дітей зник страх перед неправильною відповіддю. Самостійний пошук учнями відповіді на запитання «Чому?» приносить мені масу задоволення. Спираючись на власний досвід, учні самі пропонують завдання, ставлять запитання та шукають на них відповіді.

На уроці потрібно враховувати те, як учень бере участь у навчальній діяльності, його спосіб спілкування з однокласниками, готовність до співпраці і прийняття відповідальності, дотримання правил обміну думками та інших норм поведінки на уроках.

Отже, оскільки вчитель є організатором освітнього процесу то його основною метою є пробудити і підтримати прагнення дітей до пізнання, що спонукає педагогічний колектив шукати шляхи підвищення інтересу учнів до навчання, урізноманітнюючи його зміст, форми та прийоми через використання інновацій.

Кушнір Марина Володимирівна

Вихователь групи продовженого дня

«Інновації у вихованні дитини»

Виховати дитину – велике мистецтво, а сам процес виховання – це безперервна робота серця, розуму і волі. Виховання дітей – складний життєвий процес, одне з найпрекрасніших занять, і його повинні супроводжувати хороший настрій, спокій та уміння спілкуватися.

Вихователь групи продовженого дня — педагог, який постійно спілкується з учнями, закріпленими за ними, різнобічно впливаючи на них. На мою думку, діяльність вихователя урізноманітнює, пожвавлює виховну роботу в класі, спрямовує її на диференціацію та індивідуалізацію виховання, на ширший і глибший вияв здібностей та уподобань школярів. Діяльність справжнього вихователя групи продовженого дня сповнена педагогічною творчістю і не обмежується певними рамками. Для кращої та ефективнішої роботи з учнями можна застосовувати різні форми роботи: індивідуальну, групову і фронтальну. Вибір конкретної форми зумовлюється різними чинниками: завданням виховання, рівнем розвитку первинного колективу, індивідуальними особливостями школярів, об'єктивними обставинами, конкретними педагогічними ситуаціями та ін.

Особисто я в роботі з дітьми застосовую такі джерела і засоби виховного впливу на особистість учнів як словесні (доповіді, бесіди, диспути, конференції та ін.); практичні (екскурсії, олімпіади, конкурси тощо); наочні (діяльність шкільних музеїв, виставок, тематичні стенди та ін.). Усі вони взаємопов'язані, доповнюють і збагачують одна одну.

Вихователь, як і вчитель, повинен бути для дітей не просто інформатором, а партнером, другом, організатором дитячої діяльності, координатором різних стратегій взаємодії дитини з оточуючим світом. Його позицією повинно бути:

- я – не над тобою, а я – поруч,
- я - почую,
- я - направлю,
- я - зрозумію,
- я – підтримаю,
- я – допоможу.

Отже, метою моєї успішної роботи вихователя ГПД є вміле поєднання масових, групових та індивідуальних форм, що відповідає завданням і змісту виховання і забезпечує єдність впливу на інтелектуальну, емоційну і дієво-практичну сферу життєдіяльності школярів, підтримання гарного настрою та дружньої атмосфери в класі.

Інноваційні технології в роботі вихователя ГПД

Впровадження інноваційних технологій сприяє кращому підвищенню мотивації пізнавальної діяльності учнів, організованішому включенню в роботу, діти проявляють більший інтерес до навчального матеріалу. В своїй роботі я більше віддаватиму перевагу ігровим методам і прийомам, та мультимедійним технологіям.

Використовувати такі ігри та ігрові методи як вікторини, ігри-мандрівки "Будьмо здорові або, або пригоди маленьких зубчиків", ігри-настанови, виховні години "Стежиною до школи", диспути, різноманітні конкурси, віртуальні подорожі, мультимедійні заходи.

Дзерин Ірина Степанівна

Вихователь групи продовженого дня

«Використання інноваційних технологій на групі продовженого дня»

Ми часто замислюємось над тим, яким же має бути вихователь… Розумним і здатним зрозуміти, веселим, добрим, сучасним, харизматичним, справедливим – обов'язково скажуть учні. Має любити дітей, бути ерудованим, вимогливим, допоможе дитині у будь-якій ситуації – доповнять батьки. На мій погляд, мені, як вихователю, потрібно постійно розвиватись, удосконалювати свій професійний інструментарій, оскільки немає універсальної педагогічної стратегії для всіх учнів, бо кожна дитина є неповторним і самостійним мандрівником у країні знань. Розвиток — це найбільший дар для кожного з нас. І тільки тоді, коли ми постійно інвестуємо знання, досвід, навчання в кращу версію себе, ми зможемо навчити та виховати творчу особистість, здатної до саморозвитку та самовдосконалення, здатної до подальшої успішної реалізації у суспільстві.

Як відомо, сучасна освітня практика орієнтована на підготовку вчителя молодших класів, в тому числі і вихователя, який володіє не тільки традиційними, а й інноваційними технологіями навчально-виховного процесу, до числа яких входять арт-терапевтичні технології. Я б хотіла використовувати різновиди арт-терапії на групі продовженого дня. Для досягнення мети хочу відвідати онлайн-курси та оволодіти знаннями про суть та специфіку арт-терапевтичних технологій, їх видів та ознак. Арт-терапія наповнює творчі ресурси педагога, оскільки вона допомагає розуміти особистість, що підростає, її світогляд, розвиває емоційний інтелект, а також має здатність гармонізувати

внутрішній світ молодшого школяра через художньо-творче самовираження, самопізнання та самореалізацію. Вона дозволяє в коректній, екологічній формі вирішувати виховні, корекційні завдання, що стоять перед педагогом.

Не менш важливим, **є залучення ефективних вправ на розвиток емоційного інтелекту на теренах освітньої діяльності молодших школярів, які є запорукою розвитку гармонійної і творчої особистості.** Основна мета групи ГПД: вміння висловити свою думку, творити, оцінювати ризики та приймати рішення, розвиток та конструктивне керування власними емоціями, розуміння емоційного стану інших людей та взаємодія з ними. Отже, успіх в житті залежить не тільки від логічного інтелекту, але й від здібностей керувати емоціями.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів української мови та літератури, зарубіжної літератури, історії

Шара Олена Олександрівна

Учитель української мови та літератури

«Інновації у викладанні предмету»

На сьогодні курс "Українська мова та література" потребує оновлення. Насамперед це стосується вдосконалення основних форм, методів вивчення предмету, технологій навчання, збагачення їхнього внутрішнього змісту.

Проблема сучасних технологій навчання української мови активно обговорюється в наукових та методичних колах (Я.І. Бурлака, І.Я. Лернер, І.П. Підласий, А.В. Хуторський, О.І. Пометун, І.М. Дичківська, Н.Б. Голуб, С.О. Караман, Р. Раул, Н. Артикуца та ін.). Науковці визначають інноваційні технології як «принципово нові способи і методи взаємодії учителя й учнів, що забезпечують ефективне досягнення результатів педагогічної діяльності», як «усі технології, розроблені вчителями з метою формування творчої, компетентної особистості учня усіх напрямів підготовки».

Інновації – це новостворені і вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно покращують структуру та якість виробництва й соціальної сфери.

Проблеми інноваційних технологій і методів у сучасній освіті актуальні, оскільки посилилася тенденція до гуманізації і гуманітаризації змісту технічної освіти, ліцензовано нові навчальні дисципліни. Унаслідок цього виникла потреба в педагогічних працівниках, які б змогли забезпечити інноваційний підхід до реалізації цих тенденцій під час навчально-виховного процесу.

Сьогодні стало очевидним, що вчителі мають можливість створювати і втілювати власні інноваційні методики.

Основний напрям інноваційних перетворень у дидактиці школи – насамперед проектування нових моделей освітнього процесу. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки дослідники виділяють, теоретично обґрунтовують і впроваджують у навчальну діяльність такі новітні технології, *як кейс-метод, метод проектної діяльності, креативну систему навчання, технологію розвитку цілісного мислення, технологію розвитку критичного мислення, технологію дистанційного навчання, ігрові технології, що сприяють моделюванню й імітації майбутньої професійної діяльності.*

Розглянемо декілька з них.

1. Кейс-метод. З-поміж найбільш перспективних дидактичних засобів навчання, що забезпечують формування широкого кола компетенцій виокремлюють *кейс-метод*, який виступає основним елементом педагогічної *технології кейс-стаді*, що передбачає аналіз і вирішення реальних проблемних ситуацій. Проблемну ситуацію зазвичай створює учитель, а спосіб її розв’язання з’являється під час спільної діяльності педагога й учнів, коли учень: а) сам формулює проблему; б) сам знаходить спосіб її розв’язання; в) розв’язує її; г) сам контролює правильність цього рішення.

Ефективність технології кейс-стаді полягає в тому, що: а) її застосування замінює пасивний тип навчання, в якому учню відводиться роль слухача, активним навчанням, де учень стає активним генератором творчих знань і конструктивних рішень; б) ця технологія створює умови для перетворення знань із безликої інформації, отриманої шляхом механічного заучування, на

особистий досвід учнів; в) за допомогою кейс-стаді формується уміння організовувати діяльність й обирати форми досягнення результатів, максимально використовуючи бажання і здібності людей.

2. Метод проектів. Мета *проектного навчання* полягає у створенні умов, за яких учні самостійно набувають знань, яких не вистачає, із різних джерел; використовують набуті знання для виконання пізнавальних і практичних завдань; виробляють комунікативні вміння, працюючи в різних групах; розвивають дослідницькі уміння (виявлення проблеми, збирання інформації, спостереження, аналіз, висування гіпотез, узагальнення); розвивають системне мислення. Сутність проектної технології у формуванні основних компетенцій, наявність яких необхідна не лише для неперервної освіти протягом усього життя, а й для успішної діяльності в різних сферах виробництва.

3. Дистанційна технологія – один із відносно нових і перспективних напрямів інформаційних технологій в освіті, який дозволяє здійснювати навчання незалежно від місця. Серед переваг цієї технології визначають *гнучкість* (кожний може вчитися стільки, скільки йому індивідуально потрібно для засвоєння навчального курсу й набування необхідних знань з обраного профілю), *модульність*, *паралельність*, *дистанційність* (відстань між учнем і навчальним закладом не становить перешкоди для ефективного навчального процесу), *масовість* (усі учні мають повноцінний доступ до різних джерел навчальної і довідкової інформації), *рентабельність* (висока економічна ефективність), *соціальність* (певною мірою усуває соціальну напруженість, забезпечуючи однакові можливості у здобуванні освіти), *інтернаціональність*

(сприяє експорту й імпорту освітніх послуг). Дистанційна технологія може бути застосована при очній і очно-заочній формі навчання (допомагає організувати самостійну роботу учнів і здійснювати безперервний контроль навчального процесу) та заочному навчанні (основна форма подачі навчального матеріалу сприяє виробленню навичок практичної діяльності, допомагає організовувати моніторинг навчального процесу).

Організаційними формами роботи у процесі вивчення предметів "Українська мова та література" у навчальних програмах 2022/2022 року обрано лекційні й практичні заняття.

Як показує сучасна практика, виникає потреба в застосуванні креативних форм проведення цих традиційних занять, зокрема лекції, наприклад, лекції-діалогу, проблемної, інструктивної, узагальнювальної, бінарної, лекції теоретичного конструювання, лекції-ділової гри. Ефективності названих типів лекцій сприяють такі прийоми, як-от: з’ясування ключових питань попередньої лекції, привернення уваги учнів до змісту лекції за допомогою ключових фраз, постановка проблемних запитань і завдань, спільна пошукова діяльність тощо. Однією з пріоритетних лекційних форм, які забезпечують розвиток професійно-комунікативних умінь і навичок учнів, на думку Т. Симоненко, є лекція-візуалізація, оскільки така форма сприяє більш успішному сприйняттю й запам’ятовуванню навчального матеріалу. Ефективною практичною формою, що сприяє процесу вдосконалення умінь учнів, є комунікативні практикуми, під час яких забезпечується розвиток складових цілісного утворення, відбувається трансформація мовно-комунікативної діяльності щодо покращення якості її репрезентації через усне та писемне комунікативне мовлення. Викликати

зацікавлення учнів можна завдяки нестандартним заняттям, які сприяють інтелектуальному розвитку й моральному вихованню, стимулюють пізнавальну самостійність, творчу активність та ініціативу студента. Можна скористатися педагогічним та методичним досвідом щодо нестандартних уроків і створити класифікацію нестандартних занять для ліцею з математичним ухилом:

1. Заняття-змагання (вікторини, конкурси, семінари-аукціони, практичні заняття типу КВК і брейн-ринги;
2. Заняття огляду знань (практикуми-заліки, консультації, заняття взаємного навчання, учень у ролі викладача проводить урок, учень у ролі фахівця дискутує з колегою);
3. Заняття комунікативної спрямованості (практикуми-диспути, конференції, телелекції);
4. Заняття-імітаційно-моделювальні ігри (імітація фахової діяльності, виконання ролей за сценарієм); лекції-подорожі; лекції-візуалізації.

Добре зарекомендували себе на практиці такі види роботи, як захисти пропонованих проектів, проведення лінгвістичних "круглих столів", дискусій, рольових і сюжетних ігор, тренінгів, які є важливими формами розвивального навчання, сприяють удосконаленню спілкування на визначену тему.

Добривечір Тетяна Пилипівна

Учитель української мови та літератури

«ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ЯК СПОСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ»

Актуальність статті полягає в реалізації формування конкурентоспроможної, інформаційно-компетентної особистості учня, поступовому поєднанні інноваційних методів навчання з традиційними з метою всебічного розвитку дослідницьких і творчих здібностей учнів. Аналіз науково-педагогічної та методичної літератури свідчить, що останнім часом зріс зміст сучасних технологій навчання на уроках української мови та літератури. Цій темі присвячені деякі наукові дослідження А.Піхоти, Л.Пироженко, О.Пометун, Г.Самохіна, М.Скрипник, Н.Суворова, Т. Симоненко, Н. Пентилюк, А. Ярошенко та інших, які вивчали теоретичні засади, пов'язані з визначенням сенсу інноваційних методів, їх класифікації та результативності використання.

Інноваційна технологія - це певна система навчання, яка гарантує засвоєння знань у процесі спілкування вчителя та учнів й допомагає розвивати творчість і креативність, нестандартність і неординарність. “Дати можливість вчитися всім учням”, - ось як визначив свою діяльність відомий педагог В.Сухомлинський. Щоб зробити кожного учня щасливим, вчитель допомагає йому вчитися, сприяє перемозі в навчанні, в олімпіадах, конкурсах тощо.

Варто зазначити, що інноваційні методи навчання на уроках української мови та літератури - це партнерські стосунки між учителем та учнем, учнем та вчителем, учнем та учнем, у результаті яких здійснюється досягнення мети й завдань уроку. Мета статті - відшукати особливості специфіки інноваційних технологій навчання

української мови та літератури в 5-11 класах як засобу досягнення нових освітніх результатів. «Інновація» означає перетворення, новизну, трансформацію; нововведення передбачає залучення чогось дійсно нового. У педагогіці нововведення означає включення нового в мету й зміст уроку, сучасні методи та форми навчання й виховання, створення колективної роботи педагога й учня, нові погляди на навчання й на весь освітній процес у цілому. Інновації самі не народжуються, вони виникають як результат наукових пошуків, спроб, досліджень, передового педагогічного досвіду та експериментів. Варто зазначити, що класичні та сучасні методи й технології навчання існували й існують в постійному взаємозв'язку й доповнюють один одного.

Інноваційний підхід до навчання дозволяє здійснювати навчальний процес так, щоб дитина від уроку отримувала задоволення, сформувала інтерес до предмету, творчості, не перетворюючи навчання в примітивну гру. Інноваційні технології дозволяють здійснити одну з основних цілей навчання української мови та літератури - дати можливість перейти від вивчення предмета до сприйняття його як засобу спілкування і мислення, а навчально-пізнавальну діяльність перевести на новий творчий рівень. Сучасний урок повинен бути творчим, зрозумілим, цікавим, доступним і нестандартним. Дарувати дитині радість і задоволення від навчання - обов'язок кожного вчителя.

Потрібно розвивати в дітях творчість, а для цього і сам учитель повинен бути творцем, новатором, ідейним натхненником учнів. Адже будь-який урок - це фрагмент навчального спектаклю, який також і розвиває учня. І яку роль в цьому шкільному драматичному творі зіграють діти, залежить тільки від нас, вчителів. Щоб досягти поставленої мети, вчитель зобов'язаний мати однодумців – своїх учнів. Без цього освітній процес не буде повноцінним. Головне – дізнатися серцем все, чим живе, над чим замислюється, з чого радіє і над чим сумує дитина. Ми повинні розуміти, відчувати один одного, тільки так можна вибудувати справжній сучасний урок. Двох однакових уроків не буває. Кожен урок відрізняється насиченістю навчального матеріалу, інформативністю, доступністю знань, майстерністю їх використання. Якщо учні працюють протягом усього уроку, не відчуваючи втоми і з великим інтересом, - це винагорода для хорошого вчителя, професіонала своєї справи. Один вид роботи на уроці змінює інший - це правило, яке справді працює. Треба використовувати такі інноваційні методичні прийоми, які спонукають учня до роздумів і пошуків, створюють проблемні ситуації, щоб учні думали, аналізували, оцінювали й робили свої висновки. Сьогодні практично немає такого вчителя, який не замислювався б над важливими життєвими питаннями: «Як зробити свій урок цікавим, яскравим, незабутнім? Як залучити учнів до творчого процесу на уроці?» Який сучасний учитель не мріє про те, щоб учні на його уроці працювали старанно й творчо, із задоволенням і радістю вивчали предмет. І це не випадково. Нині мета навчання - це не тільки накопичення учнем встановлених знань, умінь, навичок, а й підготовка учня до будь-якого виду діяльності. Саме цій меті - вихованню творчої і активної особистості, яка вміє вчитися, вдосконалюватися самостійно,

креативно розвиватися, неординарно мислити - підпорядковані завдання сучасної освіти.

Багато вчителів намагаються урізноманітнити свої уроки, зацікавити ними учнів, використовуючи інтерактивні технології в роботі. Необхідною умовою якісного уроку є мотивація, демонстрація учням, де і в якій ситуації можна використовувати набуті знання, своєчасне оцінювання отриманих знань. Щоб виховувати інтерес до української мови та літератури, виробити стійкі знання, не дати забути вивчений раніше матеріал, важливо практикувати на уроках української словесності каліграфічні та орфографічні хвилинки, графічні та творчі диктанти, різні види міні-диктантів, творчих вправ, різноманітних видів ігрових форм роботи.

При вивченні нових тем з української мови та літератури слід створювати проблемну ситуацію, висловлювати кілька точок зору, і шляхом аналізу та дослідження запропонованого матеріалу разом з класом зробити правильні висновки. Це і є успішним мотиваційним моментом. Особливістю учительської роботи є вміння працювати з дітьми, котрі мають різну підготовку та неоднакові здібності. Тому немає уроку, на якому б не було організовано парну, групову та індивідуальну роботу. Часто учні отримують індивідуальні завдання, завдання різних рівнів складності. Аналогічно диференціюються і домашні завдання як і з української мови, так і з літератури. Іноді доцільно застосовувати створення учнями міні-проектів з певної теми. Так, наприклад, на уроці української літератури створюємо проект за творчістю Ліни Костенко «Я вибрала долю собі сама» (тема проекту оголошується заздалегідь), де учні складають і

подають матеріал про життя і творчість письменниці, ілюстрації до її віршів, особисті вірші учнів, прислів'я і приказки, які стосуються життя поетеси, притчі, легенди, що стосуються цієї важливої теми тощо, а далі все це оформлюється в проект. Головною метою вчителя є творче використання навчального матеріалу і разом з тим створення ситуації успіху. Обов'язковими є вироблення таких умінь в учнів, як уміння аналізувати і мовний, і літературний матеріал, робити висновки, узагальнювати, проводити паралелі з життям, грунтуючись на знанні програмних літературних текстів. Інноваційні технології навчання сприяють розвитку ініціативи, незалежності, творчості, уяви, самодисципліни, співпраці, спонукають учнів діяти спільно, формулювати свої думки, розкривати почуття, брати на себе відповідальність за навчання і розвивати бажання навчатися.

Кожному педагогові у своїй діяльності потрібно віддавати перевагу тим сучасним технологіям, які допомагають оживити урок, надати емоційне забарвлення, допомагають виховувати патріотизм, толерантність; зацікавлюють кожного учня поєднувати теорію з практикою, потрібною для життя в цілому.

Дуже цікавою є технологія «Кроссенс». За кроссенсом учні визначають тему уроку і роз'яснюють асоціації, пов'язані з цією темою уроку. Кроссенс - головоломка нового покоління, побудована на асоціаціях; це 9 картинок, які розташовують так, щоб будь-яке зображення мало зв'язок за змістом з іншими картинками. На уроках української літератури учням подобається працювати зі щоденником подвійних записів, де зліва в колонці виписують цитату, а справа її коментують і висловлюють свої почуття; проводити «Літературний бій» (учні класу діляться на команди, команда команді ставить запитання за змістом програмового твору; виграє той, хто краще дає відповіді на запитання або в кого більш творчі і цікаві питання).

Щоб цікавіше і різноманітніше перевіряти домашнє завдання, можна запропонувати учням різноманітні літературні диктанти (хронологічні, географічні, асоціативні, теоретичні, бліц-диктанти, історичні, логічні, графічні), клоуз-тести з певних тем з української мови та літератури, різні види ігор, складання тестів тощо.

Сьогодні основним в педагогічній практиці є забезпечення якості знань учнів. Допомагають у цьому інноваційні педагогічні технології та вміння вчителя здійснити та скерувати свою роботу на швидке застосування нових педагогічних ідей, технологій навчання і виховання. Добре організований метод «Передбачення» допомагає учням уважно читати текст, нестандартно відповідати на питання (учитель пропонує слова, учні вгадують, про що зміст твору, а потім порівнюють з поясненнями).

Узагальнюючи, можна сказати, що впровадження інноваційних методів значно покращує якість подачі навчального матеріалу й результативність його засвоєння учнями, збагачує зміст освітнього процесу, підвищує мотивацію до вивчення української мови та літератури, створює умови для більш тісного партнерства між вчителями та учнями.

Сидоренко Інна Вікторівна

Учитель української мови та літератури

«Інноваційна складова в навчальному процесі»

Реалії сьогодення вимагають творчих нестандартних підходів, генерування ідей, гнучких самостійних рішень у всіх сферах життя. Розв'язання широкого кола питань, пов'язаних зі створенням освітнього середовища, потребує використання інноваційних технологій як таких, що забезпечують можливість для розвитку особистості, її навчання, індивідуалізації та соціалізації. Упровадження в освітній процес закладів освіти інноваційних педагогічних технологій і методів дає змогу модернізувати освітню систему. Під інноваціями розуміють нові форми організації діяльності і управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства.

Основна мета впровадження інновацій – оптимізація і підвищення ефективності освітнього процесу і створення освітнього середовища, що задовільнятиме потреби учнів. У науковій літературі «освітнє середовище» трактують як частину життєвого, соціального середовища людини, яка виявляється у сукупності усіх освітніх факторів, що безпосередньо або опосередковано впливають на особистість у процесах навчання, виховання та розвитку. Освітнє середовище, повинне бути динамічним, функціональним, відкритим, емоційно і психологічно комфортним. Лише за таких умов воно здатне, вирішити такі стратегічні завдання: організація умов і можливостей для ефективного розвитку і саморозвитку особистості; створення умов і визначення пріоритетів для навчальної, самоосвітньої діяльності учня.

Впровадження інноваційних технологій – це не самоціль, основне завдання – це формування творчої особистості, здатної до освіти та навчання упродовж життя, гнучкої у вирішенні проблем, мобільної, здатної комунікувати і приймати рішення, працювати в команді, критично мислити. Інноваційні технології дають можливість, з одного боку, показати учням "світ у цілому", подолавши дисциплінарну розрізненість наукового знання, а з іншого – звільнений за рахунок цього навчальний час використовувати для повноцінного здійснення профільної диференціації у навчанні. Інноваційна діяльність вчителя може включати: розробку нових методик, прийомів, засобів, методів навчання і виховання, впровадження авторських програм, курсів, апробацію нових підручників тощо.

Отже, можна зробити висновок, що освітня інноваційна діяльність в школі закладає основи інноваційної діяльності учнів в майбутньому. Навчально-контролюючі програми можна вважати підготовкою учня до самостійної реалізації своїх здібностей. Інноваційні технології дають учням унікальну можливість самим у процесі навчання, незалежно від викладача, довідатися про нове поняття, помітити закономірність, висунути власну гіпотезу, відчути, як виникають питання.

Саме вчитель – новатор формує розвинену особистість, яка використовує набуті знання і вміє самостійно їх поповнювати , конкурентноспроможну в будь – якій сфері суспільного життя, відповідальну, здатну в ідеалі досягти найголовнішої мети життя людини – щастя.

Тищук Тетяна Миколаївна

Учитель української мови і літератури

«Інноваційна складова викладання української мови та літератури»

Відомо, що якісна мовна підготовка учнів не можлива без використання сучасних інноваційних підходів.

Сучасні інноваційні підходи в освіті – це професійно-орієнтоване навчання, проєктна робота в навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп’ютерними програмами з гуманітарних наук (система мультимедіа), дистанційні технології в навчанні, створення презентацій в програмі PowerPoint, використання інтернет-ресурсів, навчання в комп’ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), новітні тестові технології (створення банку діагностичних робіт), сервіси для онлайн-тестування на різноманітних платформах. У педагогіці нововведення означає включення нового в мету й зміст уроку, сучасні методи та форми навчання й виховання, створення колективної роботи педагога й учня, нові погляди на навчання й на весь освітній процес у цілому. Зрозуміло, що інновації самі не народжуються, вони виникають як результат наукових пошуків, спроб, досліджень, передового педагогічного досвіду та експериментів. Варто зазначити, що класичні та сучасні методи й технології навчання існували й існують в постійному взаємозв'язку й доповнюють один одного.

Наразі психічне та емоційне здоров’я дітей – це основа роботи із дітьми, тому однозначно на уроках української мови та літератури я використовую

різноманітні психологічні методи й прийоми і буду в подальшому удосконалюватися.

Інноваційний підхід до навчання дозволяє здійснювати навчальний процес так, щоб дитина від уроку отримувала задоволення, сформувала інтерес до предмету, творчості, не перетворюючи навчання в примітивну гру. Інноваційні технології дозволяють здійснити одну з основних цілей навчання української мови та літератури – дати можливість перейти від вивчення предмета до сприйняття його як засобу спілкування і мислення, а навчально-пізнавальну діяльність перевести на новий творчий рівень. Потрібно розвивати в дітях творчість, а для цього і сам учитель повинен бути творцем, новатором, ідейним натхненником учнів. Адже будь-який урок – це фрагмент навчального спектаклю, який також і розвиває учня. І яку роль в цьому шкільному драматичному творі зіграють діти, залежить тільки від нас, вчителів. Щоб досягти поставленої мети, вчитель зобов'язаний мати однодумців – своїх учнів. Без цього освітній процес не буде повноцінним. Двох однакових уроків не буває. Кожен урок відрізняється насиченістю навчального матеріалу, інформативністю, доступністю знань, майстерністю їх використання. Якщо учні працюють протягом усього уроку, не відчуваючи втоми і з великим інтересом, і це винагорода для хорошого вчителя, професіонала своєї справи, я завжди будую так свої всі уроки. Один вид роботи на уроці змінює інший - це правило, яке справді працює. Треба використовувати такі інноваційні методичні прийоми, які спонукають учня до роздумів і пошуків, створюють проблемні ситуації, щоб учні думали.

У методичних рекомендаціях щодо викладання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти зазначено основні

компетентності, на яких базується навчання загалом. Документ відображає ключові компетентності, які мають бути сформовані у школярів після закінчення кожного з двох циклів – адаптаційного (5-6 класи) і базового предметного навчання(7-9 класи). Для всіх ключових компетентностей у документі визначено вміння, що є наскрізними. Це, зокрема, читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творча діяльність, ініціативність, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювання ризиків, розв'язування проблем, здатність співпрацювати з іншими людьми.

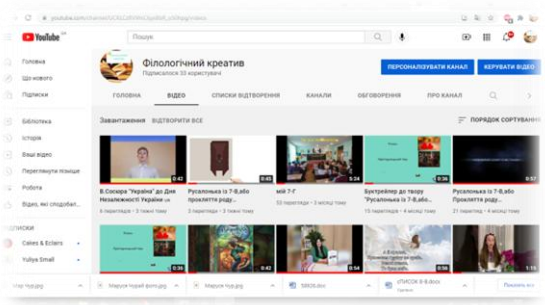

У Державному стандарті визначено зміст ключової компетентності «вільне володіння державною мовою». Тому, базуючись на цьому, можна із впевненістю запевнити, що під час кожного уроку та позаурочний час свідомо роботи усе, щоб досягти вищезазначених компетентностей. Ми з моїми учнями маємо свій ютуб-канал «Філологічний креатив», де ви знайдете багато чого цікавого для себе. Також мої учні розробляють тестові завданння, цікаві запитання, ігри на платформах різні, за допомогою яких ми вивчаємо мову, розглядаємо літературні твори, розбираємо життєві позиції героїв. Я вважаю, що ось це і є інноваційі підходи у навчанні української мови та літератури, найголовніше, що дітям це імпонує, вони проявляють свої знання, творчість та вміння. Ці інновації будумо використовувати, вдосконалювати й надалі.

Комлєва Катерина Олегівна

Учитель української мови та літератури

«Застосування інноваційних методів у вивченні української мови та літератури»

“Учень – це не посудина, яку потрібно наповнити, а факел, який треба запалити”

К. Ушинський

Інновації в освіті означають певне нововведення, що стосується того чи іншого аспекту освітньо-виховного процесу. Це постійний пошук методів, форм, технологій, які б підтримували нові та унікальні ідеї в навчанні, захоплювали учнів своєю оригінальністю, даючи при цьому чудові результати. Це вихід за рамки традиційного, для зацікавлення усіх суб’єктів навчального процесу. Інновація в освіті означає дозвіл на уяву, таке собі мистецтво навчання.

Навчальний процес, що спирається на використання інтерактивних методів (робота в малих групах (команді), проектна технологія, аналіз конкретних ситуацій – метод кейсів, проблемне навчання, рольові та ділові ігри тощо), організовується з урахуванням залученості до процесу пізнання всіх учнів класу. Спільна діяльність означає, що кожен робить свій внесок, тобто в перебігу роботи відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Організовуються індивідуальна, парна і групова робота, використовується проектна робота, рольові ігри, здійснюється робота з документами та різними джерелами інформації. Інтерактивні методи засновані на принципах взаємодії, активності учнів, опорі на груповий досвід, обов’язковому зворотному зв’язку. Створюється середовище освітнього спілкування, яке характеризується

відкритістю, взаємодією учасників, рівністю їх аргументів, накопиченням спільних знань, можливістю взаємної оцінки та контролю.

Проектний метод дозволяє застосовувати мінімальне педагогічне керівництво і формувати компетенції учнів. Викладач при такому підході виступає консультантом, партнером, організатором пізнавальної діяльності. Здебільшого проекти є ініціативою викладача, але плануються та виконуються учнями самостійно, індивідуально або у групах. Результати проектів повинні мати матеріальний характер із відповідним оформленням. Це може бути фільм, альманах, плакат, комп'ютерна газета тощо. Форми продуктів проектної діяльності також можуть бути подані у вигляді WEB-сайту, аналізу даних соціологічного опитування, фільму, відеокліпу, виставки, газети, журналу, макету, мультимедійного продукту, пакету рекомендацій, статті, навчального посібника та ін.

Інноваційний метод навчання ведення блогу може бути реалізований за допомогою програми Edmodo. Edmodo – це освітня технологічна платформа, що пропонує комунікацію, співпрацю та можливість тренерської роботи для загальноосвітніх шкіл, коледжів і викладачів. Мережа Edmodo дає вчителям змогу ділитися вмістом, створювати тести, вікторини та опитування, керувати спілкуванням з учнями, колегами та батьками. Система орієнтована на вчителя: учні та їх батьки можуть приєднатися до Edmodo тільки після запрошення.

Однак найбільшою перевагою є те, що це інтерактивний простір для учнів. Програма має інтерфейс, схожий на Facebook, але це закрита, захищена мережа лише для вчителів та учнів, тому ідеально підходить для застосування методу ведення блогу. Крім того, його застосування допоможе перенести позитивне ставлення до соціальних мереж на вивчення української мови.

Отже, інноваційне навчання – це процес, який оновлює навчальну систему та унеможливлює пасивність учнів під час уроку. Новітні методи допомагають встановити партнерські взаємини між учителем та учнями, що позитивно впливає на процес засвоєння інформації та формування соціокультурної компетентності. Використання інтерактивних методів в умовах усесвітньої пандемії є необхідним елементом навчального процесу, що сприяє формуванню в учнів глибоких теоретичних знань, практичних навичок, стимулює конструктивно-критичне мислення, пробуджує інтерес та мотивацію. Наступні дослідження в цьому напрямі передбачають розширення списку інноваційних методів та теоретичне обґрунтування їх застосування під час вивчення всіх розділів української мови.

Жуковська Наталія Миколаївна

Учитель зарубіжної літератури

«Інновації у викладанні зарубіжної літератури»

Хочу розпочати свої роздуми словами Наталії Ужвій: «Життя показує, що професія вчителя споріднена з професією художника. І вчителеві, і митцеві як ознака професії притаманні особливо природне обдарування, невідривність від життя країни, свого народу, гостра і неупереджена спостережливість, чулість і психологічна чуйність».

Дійсно, відомо, що мета уроків зарубіжної літератури - становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної,

технологічної, комунікативної та соціальної компетенції на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами практичної і пізнавальної діяльності. Провідною ідеєю освіти на сучасному етапі в українській державі є гуманізація, адже гуманітарна освіта є засобом і сферою формування державного етносу, розвитку особистості як найвищої цінності суспільства. Таким чином, щоб забезпечити ефективність навчання, повноцінність уроку, необхідно поєднувати репродуктивну і пошукову діяльність. Учень – не пасивна фігура педагогічного процесу, і тому ми намагаємось дати йому не лише певний вантаж знань, а й навички мислити, стимулювати розвиток його пізнавальних сил, роботу думки, постійну потребу вчитися, самостійно здобувати знання, спостерігати, досліджувати. У викладанні зарубіжної літератури мене приваблює передусім емоційно-естетичний спектр вражень, що спалахує в учнівському гурті. Викликати ці враження можна лише завдяки вивченню художніх творів у нерозривній єдності змісту і форми. Власне, мистецтво слова не піддається аналізові, якщо цією єдністю знехтувати. А там, де виникає в дитини естетична насолода від вивчення художнього твору, неодмінно спрацьовує вплив самої психологічної атмосфери, що сприяє вихованню характеру. Тому наше завдання полягає в тому, щоб прищепити молоді вміння отримувати естетичну насолоду від аналізу художнього твору.

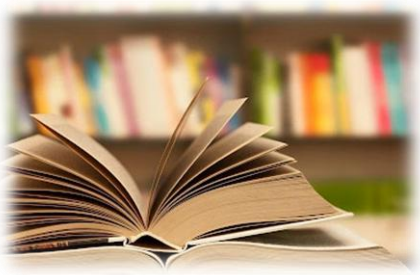

Здатність сприймати конкретні художні твори, оцінка цих торів на основі власних почуттів, особисті читацькі інтереси, естетичний смак взагалі становить цілісно-орієнтаційний аспект читацької культури. Тому ставлю за мету формування складових читацької культури, а саме:

- зацікавити учнів читанням;

- розвивати цей інтерес до постійної потреби в читанні;

- навчити добирати літературу, враховуючи вікові та особисті інтереси;

- створити належні психолого-педагогічні умови для сприйняття, розуміння та оцінки прочитаного;

- організувати сімейне читання, що завжди було в традиціях українського народу;

- використовувати ігрові елементи під час вивчення тем курсу;

- забезпечити певні знання з теорії та історії літератури, літературної критики;

- формувати навички аналізу художнього твору;

- організовувати дослідницьку та самостійну роботу учнів;

- розвивати їхнє усне та письмове мовлення;

- використовувати бібліотечні уроки з метою залучення до книги;

- працювати над удосконаленням естетичного смаку школярів під час позакласної роботи.

Під час підготовки до кожного урока ставлю перед собою запитання: що є першочерговим у вивченні літературного твору – з'ясування певного літературного факту чи розгляд цього факту як однієї зі сходинок до середньої літературної освіти. Відповідь на питання – аналіз художнього твору як багатоаспектного, неоднозначного явища та цілісної і самодостатньої одиниці мистецтва слова. Предметом аналізу має бути форма твору, тобто те, за допомогою яких засобів і прийомів митець втілює у життя власну естетичну, філософську, ідейну концепцію. Наприклад, при вивченні творчості Петрарки намагаємось дати відповідь, чому саме форму сонету вибрав автор для оспівування свого кохання.

Важливою ланкою навчально-виховного процесу є перевірка знань учнів. Цьому питанню присвячено чимало фундаментальних досліджень, проте і на

сьогодні воно недостатньо вивчене й теоретично обґрунтоване, особливо в'язку з 12-бальною системою.

Впровадження тематичної системи обліку знань і навичок учнів ставить перед учителем завдання поряд з традиційними формами перевірки ширше практикувати й тестові письмові форми контролю, особливо при великій наповненості класу. Вони доцільні передусім тому, що дають змогу за короткий час провести письмове опитування всіх учнів класу.

Скажімо правду: частина учнів не читатиме високохудожню літературу після закінчення школи, їхня культура обмежиться тим, що дадуть вчителі української і зарубіжної літератури. Відтак не варто будувати ілюзій про вміння сприймати і розуміти твір як усю мету літературної освіти, це тільки її складник, який спрацює далеко не для всіх.

Завдання вчителя зарубіжної літератури – познайомити з вершинами культур інших націй; це завдання ми виконуємо завдяки прочитанню, емоційному сприйняттю й логічному осмисленню низки високохудожніх літературних творів.

«Література – це базовий вид мистецтва. Основа всієї культури. Література сьогодні – це людинознавство», – стверджує С. Я. Маршак у статті «Талант читача». А Й. В. Гете свого часу сказав: «Добрі люди і не підозрюють, скільки треба праці, щоб навчитися читати… Я сам на це витратив вісімдесят років і все ж не можу сказати, що досяг мети»…. На мій погляд, підтримка читання – стратегічний елемент культури… не тільки освіти, а й загальнодержавна проблема. Бачу вирішення цього питання в проведенні уроків за новими освітніми технологіями, завдяки яким література зумовлює культуру нації.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів іноземних мов

Zoia Zelenska

Учитель англійської мови

«Creativity and Innovation in Language Education»

The word “innovation” is often used to describe a product or development that is “new” or “enhanced” in some way. As a marketing term, it is intended to evoke the idea of a product being “better” than others. In practice, however, the term is used so widely that it has lost much of its meaning. Nonetheless, true innovation does exist and can be recognized, but it is a complex and relatively rare phenomenon that is context-specific. What may be innovative in school in a developing country may not be so in a university laboratory, and (although we often forget this) vice versa. I will look at the meaning of innovation and give some examples of what innovation looks like in practice. The key point for teachers is to be able to decide for themselves what truly counts as innovation in their own teaching contexts.

What is innovation?

Can a new teaching method or course book be good, even if it’s not innovative? Based on the claims made by authors and publishers, one would think not. Almost every new product is said to be innovative in one form or another. It is therefore important for teachers who make purchasing decisions to know how to recognize true innovation. Unfortunately, that is not easy, as the word “innovation” carries so many meanings.

Here are some common connotations:

An innovation is:

- an improvement a change
- something new;
- something that did not exist before
- something that is new in a specific context
- all of the above combined
- any of the above, but only when successfully implemented

Needless to say, different people will use the word "innovation" with one or more of these meanings for different purposes. In addition, there can be an emphasis on product, or process.

Human language is profoundly social – we are born into language. By Creating a shared reality among people, language is the primary means of transmitting cultural concepts and traditions- this can be said of innovation. The world has over 6,800 languages which all have one thing in common; they operate on combining words, phrases into unique utterances to discuss any topic. And for such the basic purpose of a language is to communicate information about ourselves.

I would like to submit the truth infallible that innovation is language. It can be learnt, spoken and used as a means of creating a culture. Just like economists, doctors, pharmacists, innovators have language too that enables them to build, preserve and advance the culture of creativity. Innovation is a system of arbitrary symbols, spoken or written. In light of the above understanding, let's explore the facets of the innovation language:

Critical thinking

The word critical is derived from the Greek word *Kritikos*, which means "discernment", "the ability to judge", or "decision making" As part of the language of

innovation Critical thinking essentially is the collection of skills used every day that are necessary for our full intellectual and personal development. Such skills include; analytical, effective communication, research and inquiry, flexibility and tolerance, open mindedness, creative problem solving, attention, mindfulness and curiosity.

Creativity

Creative thinking involves viewing problems from multiple perspectives and coming up with original solutions to complex problems. Creativity just like symbols of a language, involves the use of imagination to envision possibilities. When it comes to the innovation language, the facet of creativity involves the willingness to take risks, cope with the unexpected and arrive at deeper understanding.

Collaboration

Fact; 60% of the world's languages are spoken by at least 10,000 people. The innovation language doesn't operate in isolation. Innovators are interrelated; they share dialogue and community. It is the diversity that produces results that wouldn't normally be arrived at. Truth be told, innovation without collaboration is like a lake without fish.

Communication

Communication is not what you say or do it's the perception and interpretation derived from your verbal or non-verbal modes of passing on information. Since language is a system of communication, the innovation language operates on elements, interconnections and purpose. Firstly, the purpose of innovation is to being new and improve existing solutions. To that effect we use elements like ideation, project management, process management etc. to get to fruition.

In conclusion, if you want to master the innovation language, learn how to thinking critically, operate creatively, collaborate and communicate.

Innovation in this view is not just the result of a development, but includes the path toward achieving that development, as well as its successful integration into its

intended context. To give an example from the field of language teaching, new technologies are sometimes promoted as “innovations” without regard for their use or the context in which they are to be used. For example, in the past, many schools bought expensive computers and software, which ended up being underused. Interactive whiteboards, tablets, and eBook readers are wonderful devices that offer many new functionalities that did not previously exist. They may suffer a similar fate, however, if their benefits to learning and teaching in specific contexts are not carefully considered.

Верес наталія Юріївна

Учитель англійської мови

«Застосування інноваційних технологій на уроках англійської мови»

У сучасному вимогливому та швидкозмінному середовищі рівень освіти, її вплив на особистісний розвиток дитини, значною мірою залежить від результативності запровадження технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання. Саме тому зараз широко запроваджується навчання з використанням інноваційних технологій, що якісно перевищує класичну освіту.

Інноваційні педагогічні технології – це цілеспрямоване, систематичне і послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів.

Найбільш поширеними інноваційними методами навчання є:

- Методи розвивального навчання
- Інтерактивні методи навчання
- Метод проектів
- Метод особистісно-орієнтованого навчання
- Інформаційні методи навчання
- Ігрові методи навчання (метод гри у розвитку усного мовлення на уроках іноземної мови в початковій школі

Інтерактивне навчання – це особлива форма організації пізнавальної діяльності, яка полягає у забезпеченні постійної активної взаємодії і ґрунтується на діалозі, моделюванні ситуації вибору, вільному обміну думками. Це – **співнавчання, взаємонавчання**, в якому і учні, і вчитель є рівноправними суб'єктами навчання лише з тією відмінністю, що педагог стає справжнім лідером дитячого колективу, організатором процесу навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Інтерактивне навчання сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співпраці, взаємодії. В інтерактивних методах процес навчання поєднується із процесом спілкування, а активність школярів перевершує активність учителя. Інтерактивне навчання - це, перш за все, діалогове навчання, у ході якого здійснюється взаємодія вчителя й учня

Найбільш ефективними є такі форми парної та групової роботи:

- внутрішні (зовнішні) кола (inside / outside circles);
- мозковий штурм (brain storm);

- читання зигзагом (jigsaw reading);
- обмін думками (think-pair-share);
- парні інтерв'ю (pair-interviews) та інші.

Одним з ефективних засобів активізації та інтенсифікації діяльності учнів на уроках англійської мови є **використання різноманітних ігрових форм**. Основна функція гри полягає в тому, що вона є засобом навчання, розвитку і виховання. Це така організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється у процесі включення учня в навчальну гру (ігрове моделювання явищ, «проживання ситуацій»).

Рольова гра подібна до театральної вистави. Виконуючи ролі, учні діють в ситуаціях, які вимагають відповідної поведінки та використання певної лексики. Гра забезпечує невимушену атмосферу на уроці, підвищує активність учнів, розвиває їх творчі здібності. Рольова гра моделює відносини між людьми у суспільстві, вчить учнів, як слід діяти у певних ситуаціях в іншомовному середовищі.

Однією з інноваційних технологій, що забезпечує особистісно-орієнтоване навчання, є **метод проектів**, як спосіб розвитку креативності, пізнавальної діяльності, самостійності. В реальній практиці часто доводиться мати справу зі змішаними проектами, в яких є ознаки дослідницьких, творчих, практично-орієнтованих і інформаційних. Робота над проектом допомагає розширити комунікативні компетенції учнів, сприяє інтегруванню чотирьох мовленнєвих умінь. Метод проектів сприяє розвитку активного самостійного мислення і орієнтує учнів на спільну дослідницьку роботу. Метод проектів формує в учнів культуру спілкування, уміння коротко і доступно формулювати думки, толерантно ставитися до думки партнерів по спілкуванню, розвивати уміння добувати інформацію з різних джерел, обробляти її за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, створює мовне середовище, яке сприяє виникненню

природної потреби в спілкуванні іноземною мовою. Проектна форма роботи є однією з актуальних технологій, що дозволяють учневі застосувати накопичення знань з предмету.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання й у позакласній роботі - одна з інноваційних освітніх технологій, спрямованих на формування мовленнєвої компетенції учнів. Новітні педагогічні дослідження свідчать, що сучасні комп'ютерні та мультимедійні технології виконують такі функції:

-допомагають зробити процес навчання інтенсивнішим на основі виконання учнями різних, але рівних за складністю завдань;

- дають змогу збільшити кількість видів завдань та включити всіх учнів в роботу;

- умовлюють краще та глибше розуміння матеріалу, що вивчається;

- досконалюють процес презентації нового матеріалу;

- розширюють можливості диференціації завдань за рівнем складності відповідно до рівня знань і розумових здібностей учнів;

- підвищують мотивацію вивчення англійської мови;

- включають у себе елемент гри;

- сприяють формуванню навичок самостійної роботи.

Можливості використання Інтернет-ресурсів величезні. В умовах пандемії вчителі метод об'єднання іноземних мов почали ширше застосовувати мультиммедійні технології на уроках англійської мови і звичайно в прийдешньому навчальному році ми плануємо вдосконалювати вміння використовувати інформаційні технології на уроках іноземних мов.

Якісна мовна підготовка школярів неможлива без використання сучасних освітніх технологій. Отже, сучасні технології у викладанні англійської мови - це особистісно-орієнтоване навчання, проектна робота, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами, дистанційні технології, створення презентацій в програмному середовищу Microsoft PowerPoint, використання ресурсів всесвітньої мережі Internet. Впровадження інновацій неможливе без педагога-новатора, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості, сформованою і усвідомленою готовністю до інновацій. Отже, завдання сучасного педагога - управляти процесами творчого пошуку, йдучи від простого до складного: створювати ситуації, що сприяють творчій активності та спрямованості школяра, розвивати його уяву, асоціативне мислення, здатність розуміти закономірності, прагнення постійно вдосконалюватися, розв'язувати дедалі складніші творчі завдання. І єдиним найефективнішим засобом досягнення мети є інноваційні технології навчання.

Халімон Ірина Михайлівна

Учитель англійської мови

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках англійської мови»

Стрімкий соціально-економічний прогрес, який відбувається в Україні останнім часом, сприяє реформуванню системи освіти. До вчителів іноземної мови висуваються більш високі вимоги щодо викладання.

На сучасному етапі необхідною умовою навчання є впровадження таких методик, які б більш ефективно розкривали потенціал учнів, їх інтелектуальні, творчі та моральні якості та сприяли підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови, активізували їх пізнавальну діяльність, спонукали до творчого пошуку та самовдосконалення.

Вчителю важливо знати новітні методи викладання іноземної мови, спеціальні навчальні техніки та прийоми, щоб оптимально підібрати той чи інший метод викладання відповідно до рівня знань, потреб, інтересів учнів.

Що ж вкладають науковці в поняття «метод»? Методи навчання – це «упорядковані способи діяльності вчителя й учнів, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань». Метод навчання виступає «інструментом діяльності вчителя для виконання керівної функції – навчання». Реалізація методу навчання здійснюється через використання ряду прийомів навчання, різноманітних підходів та робочих технік.

Метою навчання іноземної мови в школі на сучасному етапі є оволодіння учнями комунікативними компетенціями, що дозволять реалізувати їхні знання, уміння, навички для розв’язання конкретних комунікативних завдань в реальних життєвих ситуаціях. Іноземна мова виступає як засіб комунікації,

спілкування з представниками інших націй. Отже, на мою думку, в сучасній школі не має бути місця для таких процесів, як зазубрювання, бездумне завчання текстів, що не мають практичної цінності для майбутньої життєдіяльності учнів.

З поміж сучасних методів навчання іноземної мови найбільше мені компонує проектна робота, що є одним із способів активізації пізнавальної діяльності учнів та інтенсифікації навчання. Метод проектів був запропонований американським педагогом У. Кілпатріком на початку XX сторіччя. Головною метою цього методу було надання учням можливості для самостійного отримання знань в процесі вирішення практичних завдань та проблем, які спонукали до пошуку необхідної інформації у різних наукових джерелах.

Для навчання мов такий метод став використовуватися наприкінці 80-х років XX сторіччя як спосіб інтенсифікації навчальної діяльності учнів. Проектна робота є вже не новою методикою на даний час. Її заслуги широко визнавалися роками у навчанні таких дисциплін як: фізика, географія, історія. Проте у викладанні іноземної мови це відносно нова методика. Постає запитання, наскільки ефективно застосовувати метод проектів на заняттях, який позитивний вплив він має на процес навчання? За словами Маріси Куести, іспанського педагога, ті, що навчаються, не відчувають рутинності та нудної роботи, для них будь-який проект є засобом спілкування та своєрідним творчим заняттям. Вони можуть експериментувати з мовою як з чимось реальним, тим, що можуть відчути, а не лише з тим, про що читають в книжках. Як наголошує пані Куеста, проектна робота захоплює

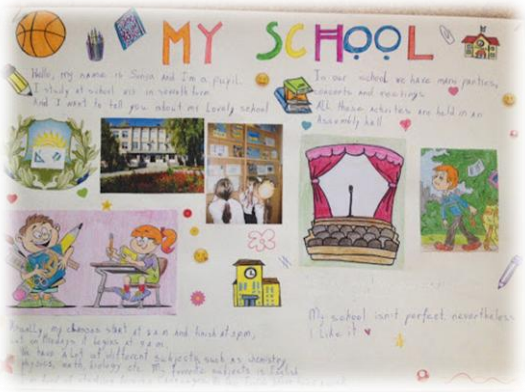

набагато краще, ніж інша діяльність завдяки двом головним елементам комунікативного підходу, а саме:

- важливість мотивації, тобто, як той, хто навчається, відноситься до навчання;
- значення релевантності, (зв'язок з життям) тобто, як той, що навчається ставиться до самої мови.

Отже, проектна методика навчання має певні особливості. По-перше, проект здебільшого буває міжпредметним і потребує актуалізації знань з різних галузей, і тим самим сприяє інтеграції шкільних предметів. По-друге, процес виконання проекту уможливлює поєднання мовленнєвої іншомовної діяльності з іншими видами діяльності: дослідницькою, трудовою, естетичною. По-третє, робота над проектом передбачає поєднання самостійної, індивідуальної, групової та парної діяльності учня.Вчить їх планувати послідовність дій, підбирати необхідний текстовий матеріал, обговорювати його з членами групи, систематизувати, визначати способи його презентації і, нарешті, уміння усної презентації проекту широкому загалу.

На мою думку, проектна діяльність – це один з найефективніших методів вивчення іноземної мови, що дає можливість учням розкрити свої знання, уміння у поєднанні з творчими здібностями, проявити себе як всебічно розвинену особистість, що здатна логічно мислити, висловлювати свої думки та вподобання. Цей метод дозволяє учням спілкуватися, а це є основним для вивчення іноземної мови.

Чуркіна Олеся Володимирівна

Учитель англійської мови

«Використання інноваційних методик та технологій на уроках англійської мови»

Сьогодні урок розглядається не лише як діяльність педагога, тобто форма навчання, але і як діяльність учня. Тому важливо використовувати інтерактивні технології, що здійснюються шляхом активної взаємодії учнів у процесі навчання.

Вони дозволяють кожному учаснику під час заняття спільною справою отримати нові знання й організувати корпоративну діяльність (від окремої взаємодії двох-трьох осіб до широкої співпраці багатьох).

Мовленнєва взаємодія учнів інколи проходить за співучастю вчителя в найрізноманітніших формах роботи – у парах, невеликих групах, з усією групою.

Для досягнення комунікативної компетенції – комунікативних умінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь – вчитель використовує інноваційні методики навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі.

Інноваційні методики навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її резервних можливостей і творчого потенціалу.

Завдяки їх використанню створюються передумови для ефективного поліпшення навчального процесу.

Інтерактивна діяльність включає організацію й розвиток діалогічного мовлення, що сприяє досягненню взаєморозуміння, взаємодія, вирішенню проблем, важливих для кожного учня.

У процесі спілкування учні навчаються вирішувати складні завдання на основі аналізу обставин і відповідної інформації; висловлювати альтернативні думки; приймати виважені рішення; брати участь у дискусіях.

Сучасна комунікативна методика пропонує широке впровадження в навчальний процес нестандартних методів і форм роботи для свідомого засвоєння матеріалу. На практиці виявлено досить високу ефективність індивідуальної, парної, групової форм роботи і діяльності в команді.

Найбільш відомими формами парної та групової роботи є мозковий штурм (brainstorm), читання зигзагом (jigsawreading), обмін думками (think-pairshare), парні інтерв'ю (pair-interviews) та ін.

Використання зазначених інноваційних методик навчання надає можливість вчителям іноземної мови запровадити та вдосконалити нові форми роботи, підвищити ефективність навчального процесу й рівень знать учнів.

Кіпріна Олександра Романівна

Учитель англійської мови

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках англійської мови»

Розвиток системи освіти вимагає від педагогічної науки й практики вивчення і впровадження нових методів навчання і виховання дітей. Інновації в педагогіці пов’язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами тощо. Характерною ознакою нової педагогіки є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

На мою думку, серед традиційних методів викладання іноземної мови можна виділити ті сучасні методи, які з’явилися у зв’язку зі зростанням потреби в оволодінні іноземною мовою:

- TBL (task-based learning) — навчання через виконання групових розмовних завдань;
- Аудіо-лінгвальний метод.

TBL (task-based learning) - навчання через виконання групових розмовних завдань. Як це працює? Вчитель починає урок не з презентації нового матеріалу, а з формулювання завдання, яке учні повинні виконати в парі або в групі. Завдання формулюється таким чином, щоб перевірити, які граматичні та лексичні конструкції учні використовуватимуть під час виконання. Вчитель уважно спостерігає і слухає учнів, щоб визначити, які структури учні активно вживають, які - уникають, або роблять в них помилки. На основі спостережень вчитель таким чином представляє матеріал уроку, щоб учні мали змогу вивчити щось нове або поглибити вже наявні знання. Чому це працює? Учні повинні

мати максимально багато розмовної комунікативної практики. Вчитель має можливість навчати і актуалізувати тільки необхідне, не витрачаючи час на те, що учні і так добре знають і вміють. Також цей метод дає учням відчуття реальних досягнень і прогресу у вивченні мови.

Аудіо-лінгвальний метод. Цей метод був розроблений з метою швидкого запам'ятовування слів і фраз, а також вироблення навичок завдяки багаторазовому повторенню. Після презентації нового матеріалу, під час «дрілінга» (drilling) викладач моделює фрази, які студенти повторюють, щоб мати можливість їх краще запам'ятати і відтворювати в спілкуванні. Учні мають змогу навчитися правильно вимовляти лексичні і граматичні конструкції, використовуючи правильну вимову і інтонацію. Процес повторення активізує м'язову пам'ять апарату артикуляції, допомагає формувати нейронні зв'язки для перенесення вивченого з короткочасної пам'яті в довготривалу. Варто зазначити що, завдяки цьому учні мають змогу успішно відпрацьовувати новий матеріал під час комунікативних завдань на заняттях, і застосовувати вивчений матеріал в подальшому за межами класу.

Також варто приділити увагу сучасним технологіям. Одним з важливих напрямків в системі освіти в школі стає розробка і впровадження педагогічних технологій, що відповідають вимогам часу. В наші дні стрімкий розвиток техніки призвів до технізації сучасного суспільства. Я вважаю, доцільно буде виділити такі типи сучасних освітніх технологій:

- Інформаційно-комунікативні технології – передбачає підвищення практичної спрямованості уроку, а також збільшення пізнавальної активності шляхом підвищення інтенсивності самостійної роботи учнів;
- Інтернет-технології - відкривають різні можливості і доступи для знаходження інформації, створення окремих проектів і досліджень;
- Проєктна технологія - характеризується створенням моделі соціальної взаємодії між учнями. Дана методика сприяє формуванню міжпредметних зв'язків, які покращують загальну успішність учнів.

Таким чином, завдяки застосуванню сучасних освітніх технологій ми маємо змогу організувати освітній процес більш продуктивно, ефективно, цікаво, інформаційно насичено. Застосовуючи нові педагогічні технології на уроках, я переконалася, що процес навчання англійської мови можна розглядати з нової точки зору і освоювати нові психологічні механізми.

Порохня Тетяна Станіславівна

Учитель англійської мови

«ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК ТА ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

«Уранці, коли пробуджуєшся, спитай себе: «Що я маю зробити?» Увечері, перше ніж заснути: «Що я зробив?»» Думаючи про кожен наступний урок, ти малюєш його собі в уяві, складаєш план дій та намагаєшся передбачити реакцію дітей. Після проведення уроків у різних класах, у різних групах ти, так чи інакше, порівнюєш заняття та намагаєшся відкинути всі недоліки та вибрати

найвдаліші моменти. Ти постійно у пошуку як краще подати той чи інший матеріал своїм учням, які методи та технології використати, щоб напевне всі були у захваті.

На сьогоднішній день у зв’язку з модернізацією та інформатизацією сучасного суспільства, виникає необхідність активного використання засобів масової комунікації в різних сферах людської діяльності. Зовсім не секрет, що розвиток системи освіти вимагає від педагогічної науки й практики вивчення і впровадження нових методів навчання і виховання дітей. Інновації в педагогіці пов’язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією знань і форм соціального буття. Нині створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

Комп’ютер бере на себе частку рутинної роботи викладача, допомагаючи йому та учням якнайкраще осягнути матеріал та вдосконалити свої вміння. На уроках англійської мови за допомогою Інтернету можна формувати навички і уміння читання, використовуючи матеріали глобальної мережі; удосконалювати уміння письмової мови школярів; поповнювати словниковий запас учнів; формувати у школярів мотивацію до вивчення англійської мови. Крім того, школярі мають можливість налагоджувати і підтримувати зв'язки і контакти зі своїми однолітками в англомовних країнах. Учні можуть брати участь в тестуванні, у вікторинах, конкурсах, олімпіадах, брейн-рингах, що проводяться по мережі Інтернет, переписуватися з однолітками з інших країн, брати участь в чатах, відеоконференціях та інше. Інтернет дає можливість проводити різноманітні проекти в мережі, які сприяють розвитку комунікативних умінь та навичок учнів. Все це допомагає дитині не перебувати у вирі одноманітних завдань, а перебувати у постійній діяльності та пошуку знань.

Однією з технологій, що забезпечує особово-орієнтоване вчення, є метод проектів, як спосіб розвитку творчості, пізнавальної діяльності, самостійності.

Проекти можуть поділятися на монопроекти, колективні, усно-мовні, видові, письмові і Інтернет - проекти. Хоча в реальній практиці частенько доводиться мати справу зі змішаними проектами, в яких є ознаки дослідницьких, творчих, практико – орієнтованих і інформаційних. Робота над проектом – це багаторівневий підхід до вивчення мови, що охоплює читання, аудіювання, говір і граматику. На мій погляд, проектне навчання актуальне тим, що учить дітей співпраці, а вчення співпраці виховує такі етичні цінності, як взаємодопомогу і уміння співпереживати, формує творчі здібності і активізує учнів. Метод проектів формує в учнів комунікативні навички, культуру спілкування, уміння коротко і доступно формулювати думки, терпимо відноситися до думки партнерів по спілкуванню, розвивати уміння добувати інформацію з різних джерел, обробляти її за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, створює мовне середовище, сприяюче виникненню природної потреби в спілкуванні на іноземній мові.

Проектна форма роботи є однією з актуальних технологій, що дозволяють учневі застосувати накопичення знань з предмету. Учні розширюють свій кругозір, кордони володіння мовою, отримуючи досвід від практичного його використання, вчаться слухати іншомовну мову і чути, розуміти один одного при захисті проектів. На наших уроках учні з радістю виконують проекті завдання та з гордістю беруть участь у виставках. Будемо працювати та вдосконалювати свої вміння разом.

Панченко Ганна Сергіївна

Учитель англійської мови

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках англійської мови»

Сучасний стан міжнародних зв'язків України, вихід її у європейський та світовий простори, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії вимагають радикальних змін у галузі навчання іноземних мов, зокрема англійської мови, бо зараз англійська мова визнана мовою міжнародного спілкування.

Важливим чинником успіху є розуміння того, що мова найкраще засвоюється тоді, коли учням пропонується індивідуальна методична увага й участь, які ґрунтуються на аналізі особистісних навчальних потреб і відповідальності. І зрештою, однаково вирішальним і важливим чинником успіху вивчення мови є забезпечення навчального процесу видами та типами діяльності, що сприяють використанню мови.

Комунікативна спрямованість у навчанні іноземних мов - це створення умов для мовленнєвої взаємодії.

Тому, на мою думку такі умови та потреби сучасного життя і зумовили виникнення нового напрямку у вивченні іноземної мови - застосування таких інноваційних технологій, як комп'ютеризоване навчання.

Досліджуючи питання комп'ютеризованого навчання на уроках англійської мови я дізналася, що воно реалізується на таких принципах, як:

- **індивідуалізація** (можливість персонально працювати з кожним учнем, враховуючи його здібності, рівень знань, умінь та навичок);

- **диференціація** (можна обирати та пропонувати учням необхідні варіанти навчальних завдань, певної складності й кількості та у такій послідовності, що відповідає їхнім пізнавальним можливостям, рівню знань та умінь);
- **інтенсифікація** (наявні різні засоби презентації навчального матеріалу, його структурування з широким залученням інтерактивних видів і форм робіт).

Серед головних дидактичних функцій, що можуть бути реалізовані за допомогою комп'ютерних технологій треба зазначити такі:

- **пізнавальна**

Так, наприклад, використовуючи комп'ютерні технології та Інтернет, можна отримати, будь-яку, необхідну інформацію та використовуючи навчальні програми на яких відображені текст, звук, зображення, відео – сприяє пізнавальній активності учнів.

- **розвиваюча**

Робота учнів з навчальною програмою крім активації лексики сприяє розвитку таких необхідних пізнавальних процесів, як сприйняття, логічне мислення, пам'ять, уява.

- **тренувальна;**

За допомогою комп'ютерних програм учні мають можливість самостійно у нетрадиційній формі тренуватись та перевірити свій рівень знань та умінь з певної теми, визначити конкретні прогалини, доопрацювати їх та виконати запропоновані завдання ще кілька разів з метою покращання своїх результатів.

- **діагностична;**

Використовуючи комп'ютерні технології, вчитель має змогу швидко здійснити контроль та з'ясувати рівень засвоєння навчальної теми учнями.

- **комунікативна;**

Під час роботи учнів з навчальними програмами, ведучи діалог з комп'ютером учні долають бар'єр боязливості.

В учнів формується добре відношення до предмету, вони оволодівають значним базовим рівнем спілкування на англійській мові.

Використання комп'ютеру у процесі вивчення англійської мови сприяє виконанню таких завдань:

- зацікавлення англійською мовою;

Під час роботи з навчальною програмою діє методичний прийом „перенесення" учнів в іншомовну ситуацію, наближену до реального життя. Також в учнів виникає крім цього інтерес до роботи з комп'ютером, зокрема до різноманітних комп'ютерних програм.

- унаочнення навчального матеріалу;

За допомогою навчальних програм можна поєднати чуттєві, слухові та зорові компоненти впливу на сприйняття тексту учнями.

- розширення знань учнів з певної навчальної теми;

Тому для розвитку навичок аудіювання часто використовую аудіо додатки до підручників, де учні прослуховують інформацію на задану тему, текст чи діалог.

Відповідні CD-диски надають безліч цікавої та корисної ілюстрованої інформації за темами, які у звичайних підручниках, як правило, недостатньо цікаво подані. Дуже часто, також, на

своїх уроках використовую різноманітні презентації. Так, наприклад, під час вивчення тем «Україна. Київ», «Великобританія. Лондон» учні мають можливість візуально ознайомитися із визначними історичними та культурними пам’ятками цих країн. Завдяки цьому учні розширюють свої знання за допомогою використання комп'ютерних технологій не тільки з предмету „англійська мова", а й отримують певні знання та досвід ситуацій, наближених до реальних.

- перевірка та самоперевірка набутих знань та умінь;

Метою використання таких навчальних комп'ютерних програм є навчання учнів англійській мові через наближення їх до реальних життєвих ситуацій. На таких інтегрованих заняттях учні удосконалюють свої знання, вміння та навички набуті за попередній період навчання, також дуже доцільно використовувати такі навчальні програми як засіб інтенсифікації та оптимізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, активізації їх можливостей, розвиток їх творчих здібностей.

Впровадження інноваційних технологій, зокрема, використання комп'ютерних навчальних програм на заняттях проходить трьома етапами:

1 етап – це формування лексичних та граматичних навичок з теми, яку вивчають. Протягом цього етапу учні засвоюють будову англійських речень, удосконалюють мовні навички, прослуховуючи та повторюючи фрази та речення записані на диску, водночас комп'ютер одразу висвітлює „оцінки".

Під час цього етапу комп'ютер виступає в ролі терплячого репетитора, враховуючи індивідуальні особливості учня, якому інколи потрібно багато разів повторити одну й ту саму фразу;

2 етап — на цьому етапі проходить удосконалення мовних навичок та використання тих фраз та речень, які закріплювались на першому етапі, в діалозі з комп'ютером. Учень має вибрати один з трьох поданих комп'ютером

варіантів з вірною відповіддю та вчасно відповісти на фразу, подану комп'ютером. Крім цього під час діалогу учня з комп'ютером екран висвітлює фотографії що стосуються теми діалогу;

3 етап — це засвоєння матеріалу, розвиток умінь вживати лексичні та граматичні знання набуті під час попередніх двох етапів. Учням пропонуються граматичні та лексичні завдання, наприклад: поставити слова в вірній послідовності, щоб було вірно побудоване речення; дібрати до запропонованих слів (які зустрічалися протягом двох попередніх етапів) антоніми чи синоніми; вставити за змістом слова у фрази або речення. Дуже подобається учням завдання - „відгадай слово" - це завдання - кросворд англійською мовою.

Після проходження цих етапів учень може побачити, наскільки успішно він працював протягом заняття подивившись результати уроку.

Використання навчальних комп'ютерних програм дозволяє вчителю перекласти частину своєї роботи на комп'ютер, роблячи при цьому навчання більш цікавим, різноманітним, інтенсивним. Але комп'ютер не замінює вчителя, а тільки доповнює його, бо вчитель постійно консультує учня.

Таким чином, я вважаю, що впровадження та застосування комп'ютерних навчальних програм на уроках англійської мови це:

- ефективний допоміжний технічний наочно-слуховий засіб;
- допоміжний засіб учбово-пізнавальної діяльності учнів;
- засіб підвищення мотивації та бажання учнів вивчати англійську мову;
- швидкий та ефективний засіб оцінювання та контролю знань, вмінь та навичок учнів;
- засіб підвищення інтерактивної та комунікативної діяльності.

Тож, застосування на заняттях комп'ютерних навчальних програм - це досить ефективний та доцільний засіб у навчанні учнів англійської мови, спрямований на розвиток комунікативних здібностей учнів. Крім цього

використання комп'ютерних технологій у викладанні англійської мови дозволяє відійти від традиційних форм навчання й підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності учнів, оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил, а також подолати монотонність заняття при формуванні мовленнєвої та комунікативної компетенції учнів при навчанні англійській мові.

Сущенко Ірина Сергіївна

Учитель англійської мови

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках англійської мови»

Основним засобом людського спілкування є мова, а в багатомовному просторі – декілька мов. Ось чому вивчення іноземних мов набуває особливого статусу в нашій країні. Формується характерна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу, його наближення до реального процесу спілкування. Отже, методичним змістом сучасного уроку іноземної мови має бути комунікативність.

Для досягнення комунікативної компетенції – комунікативних вмінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь – викладач іноземної мови використовує новітні методи навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її резервних можливостей і творчого потенціалу, створюють передумови для поліпшення навчального процесу.

Основними принципами сучасних методів є: рух від цілого до окремого, орієнтація занять на учня (learner-centered lessons), цілеспрямованість та змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії при наявності віри у вчителя в успіх своїх учнів, інтеграція мови та засвоєння її за допомогою знань з інших галузей наук. Існують різні варіанти цього напряму в сучасній методиці, які мають різні назви – “Whole Language Content Approach”, “Cognitive Approach”, “Content-Based ESL Program”, “Cognitive Academic Language Approach”, “Co-operative Learning”, “Interactive training”. Інтерактивний метод надає можливість вирішити комунікативно-пізнавальні задачі засобами іншомовного спілкування. Інтерактивна діяльність включає організацію і розвиток діалогічного мовлення, спрямованих на взаєморозуміння, взаємодію, вирішення проблем, важливих для кожного із учасників навчального процесу.

Сучасна комунікативна методика пропонує широке впровадження в учбовий процес активних нестандартних методів і форм роботи для кращого свідомогозасвоєння матеріалу. У практиці виявили досить високу ефективність такі форми роботи: як індивідуальна, парна, групова і робота в команді. Найбільш відомі форми парної і групової роботи: внутрішні (зовнішні) кола(inside/outside circles); мозковий штурм (brain storm); читання зигзагом (jigsaw reading);обмін думками (think-pair-share); парні інтерв’ю (pair-interviews) та інші.

При використанні мови домінує одна мета: отримати інформацію, запросити інформацію, спонукати до дії, виразити почуття і т.д. Така матеріалізація актів комунікації може набирати різноманітних форм вираження, від найпростіших до найскладніших.

Отже, найважливішою умовою формування та розвитку мотивації є надання комунікативного характеру всьому курсу викладання англійської мови у школі.

Кузнєцова Наталія Германівна

Учитель німецької мови

Немає нічого настільки важкого, чого б не можна було досягти стараннями

Зі скарбниці античної мудрості

Освіта – одна з найважливіших сфер людської діяльності та визначальний фактор розвитку людства. У багатьох країнах світу давно розуміють, що майбутнє за тією цивілізацією, яка максимально забезпечить розвиток інтелектуального та творчого потенціалу своїх громадян. У сукупності з наукою, суспільно-політичними інститутами, засобами масової інформації та культурою освіта виступає важливим фактором створення високоефективної економіки, ключовим засобом формування громадянського суспільства. В умовах глобалізації, нових геополітичних змін у світі перед освітою постають нові завдання, вирішення яких має надзвичайно велике значення не тільки для освіти майбутнього, а й для розвитку суспільства в цілому.

Навчання з використанням інноваційних технологій якісно перевищує класичну освіту. Воно інтегрує процеси, які не можна об’єднати в межах класичної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар’єри, безперервну освіту.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства ставляться певні вимоги до особистості. Суспільство потребує людей, здатних до критичного мислення,

до прийому рішень, людей комунікабельних, здатних до співпраці, яких можна характеризувати як креативних особистостей. Для придбання школярами вищезгаданих якостей в контексті оволодіння іноземною мовою необхідний креативно – діяльнісний підхід. Основна мета сучасної педагогіки – це всебічний розвиток особистості., створення умов для її самореалізації й розвитку творчого потенціалу. Звісно для формування такої особистості треба використовувати у шкільному навчально – виховному процесі інноваційні методи і прийоми навчання, особливі завдання і вправи, які спонукали б учнів до творчої діяльності. Головним завданням у своїй роботі я вважаю застосування таких прийомів навчання, які сприяють підтриманню інтересу учнів до іноземної мови , допомагають залучити всіх учнів до мовленнєвої діяльності, підвищують ефективність уроку.

Крім того, у зв’язку зі становленням інформаційного суспільства, зі швидким та постійним ростом та об’єму інформації та знань, необхідно постійно опановувати нові знання та вміння.

Вирішення цієї проблеми потрібно шукати на шляху інтенсифікації освіти , саме тому застосування інноваційних методів навчання сьогодні є важливою складовою освітнього процесу.

Одним з найважливіших векторів розвитку сучасної освіти є впровадження в освіту інноваційних технологій. Головними аспектами впровадження в освіту інноваційних технологій є:

- технологізація всіх видів наукових досліджень;
- упровадження сучасних комп’ютерних і мережевих технологій;
- зростання та широке застосування нових інформаційно-освітніх технологій.

Необхідною умовою використання інформаційних технологій є реформування системи освіти, розробка нових дидактичних і концептуальних засад освіти. Головними напрямами цього процесу мають стати:

- створення предметно-орієнтованих навчально-інформаційних середовищ, які дозволяють використовувати мультимедіа, електронні підручники тощо;
- освоєння для обміну інформацією засобів масової комунікації (комп'ютерної мережі, телефонного, телевізійного, супутникового зв'язку);
- ознайомлення з правилами «навігації» в інформаційному просторі;
- розвиток дистанційної освіти.

Навчання з використанням інноваційних технологій якісно перевищує класичну освіту. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднати в межах класичної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервну освіту.

Вважаю, що основною метою інноваційної педагогіки є розвиток особистості , а гасло педагога – « не нашкодь». Взаємодію з учнями планую будувати на демократичності, відкритості, діалогічності та рефлективності, використовувати групові та колективні форми роботи, впроваджувати проблемні, пошукові, евристичні та дослідницькі. На мою думку, сучасний учитель – це організатор співдружності, консультант, керуючий пошуковою роботою учнів, а у учнів потрібно розвивати активність, мотивацію до самовдосконалення й інтересу до навчальної діяльності.

Знання іноземної мови стало життєво важливим; прийшло усвідомлення необхідності володіння декількома іноземними мовами. Недаремно кажуть, скільки мов ти знаєш, - стільки разів ти людина.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів математики

Манешкіна Наталія Володимирівна

Учитель математики

«Інноваційна робота кафедри математики»

Одним із напрямків інноваційної роботи кафедри математики ми вбачаємо створення Концепції скрізної математичної освіти в ліцеї з 1-11 клас. Ця концепція буде будуватися на принципах послідовності і наступності викладання математики з 1 по 11 клас. Враховуючи те, що вчителі математики починають роботу з учнями початкової школи і ведуть до 11 класу – вони бачать ті недоліки діючої програми, які потрібно усунути. Працюючи над створенням скрізної програми з математики ми хочемо розширити державні стандарти математичної освіти і створити єдині ліцейні стандарти та вимоги до ЗУН учнів з 1 по 11 клас. Вже зараз вчителі математики разом з вчителями початкової школи працюють над розширенням державних стандартів , адаптацією програм до вимог профільних класів і створенням єдиної математичної системи, керуючись поступовістю вивчення предмету. Ця робота буде вестися за напрямками:

1. Початкова освіта (1-4класи)– збільшення швидкості запису , єдині вимоги до оформлення завдань, єдина математична лексика.
2. Середня освіта (5-7 класи) – створення математичного апарату-фундаменту майбутньої профільної освіти.
3. Профільна освіта (8-11 кл) – адаптація програм для вивчення інших предметів природничо-математичного профілю.

Завдання нашої кафедри полягає у тому, щоб математика в ліцеї стала передовою і привабливою областю знань, а отримання цих знань – свідомим і внутрішньо мотивованим процесом. Це дасть можливість , враховуючи досвід роботи вчителів, створити найбільш ефективну модель математичної освіти ліцею.

В результаті реалізації Концепції ми:

- втримаємо лідируючі позиції ліцею в Україні;
- підвищимо престиж математики і цікавість до неї в учнівському середовищі;
- отримаємо підтримку Інституту Психології у проведенні досліджень.

Ще одним із напрямків інноваційної роботи ліцею є співпраця з вчителями початкової школи над підвищенням інтересу учнів – початківців до предмету і покращення форм, засобів і методів викладання математики. Відповідно до рішення останньої педради ми спільно з кафедрою початкових класів розробили план заходів, який включає в себе методичні семінари для вчителів початкової школи, спільні заходи учнів середньої і старшої школи і початківців, конкурси , квести, математичні перегони, ліцейну олімпіаду для учнів 1-4 класів. Також відновлені уроки логіки в 3 класах. Все це також є засобом реалізації Концепції скрізної математичної освіти в ліцеї.

Романенко Аліна Оскарівна

Учитель математики

«Інноваційні технології на уроках математики»

Інноваційні технології на уроках математики допомагають вчителю викликати пізнавальну активність учнів, розвивати їх здатність адаптуватися до нових умов і формувати навички критичного мислення. Існує багато нових способів навчання цього предмету, що відрізняються цілями, завданнями та змістом роботи дітей.

Інноваційні технології у викладанні математики відіграють важливу роль для підвищення рівня засвоєння цього предмета учнями. Старі способи викладання вже не допомагають вирішити завдання, які стоять перед учителем, так як зміна способу життя людей в століття розвитку техніки впливає на дітей. Вони краще засвоюють інформацію, викладену з використанням нових прийомів, ніж подану за допомогою традиційних методів. Інновації на уроках сприяють закріпленню знань і формування практичних умінь учнів.

Безумовно, одним з інноваційних методів підтримання інтересу до предмету і розвитку особистості є участь в учнівських (а далі і в студенських) олімпіадах.

Участь в олімпіадах, особливо на високому рівні вимагає учнів забувати про сон і відпочинок, іноді отримувати погані оцінки з інших предметів, вивчати досконало лише щось одне, так що ще, крім можливого легкого вступу до вузу, може дати школяреві олімпіада?

1. Вміння логічно мислити

Одна досить розумна дівчинка майже восьми років в простий логічної задачі, де потрібно було визначити, хто бреше, а хто говорить правду, відповіла, що «бреше Вася». На питання «чому» сказала: «Мені просто так здається, що саме Вася схожий на брехуна». Чим же Вася схожий на брехуна, мені так і не вдалося з'ясувати — явно дівчинка йшла своєю логікою, відмінною від математичної. Багатьом здається, що вміння мислити логічно — це щось природне. Тим сильніше їх дивує те те, що діти так не вважають. Завдання на логіку — одні з найулюбленіших в початковій школі — вони ніяк не пов'язані з обчисленнями і вчать швидше зв'язно міркувати і пояснювати хід своїх думок — в простій формі вони знайомлять дитину з тим, що таке, наприклад, протиріччя. Завдання ці ніяк не стикаються з програмою школи. І на перший погляд, навіть з математикою вони не дуже пов'язані. Цьому можна і треба вчити. Чому «цьому»? Думати, розмірковувати, аналізувати, та й просто розуміти, про що тебе питають. Адже на 80% вирішення нестандартних завдань вже закладені в самій умові. Ось тільки багато дітей не бачать цього, не вміють зрозуміти сенс завдання, витягти з умови максимум інформації.

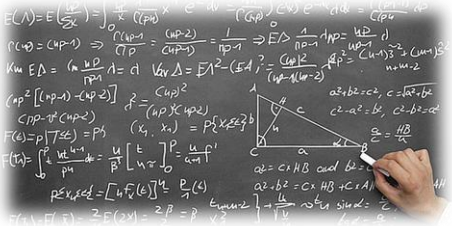

Математика — це всього лише модель, ідеальне середовище для тренування розуму. А вміння мислити можна застосувати в будь-якій області знань.

Цікавий момент — якщо в школі здібні діти завжди йдуть з випередженням, і математика не уявляла для них складнощів, то коли вони починають ходити на гурток, то мало не плачуть над завданнями перші два місяці занять. Разом з батьками. Виявилося, що в ситуації, коли рішення потрібно шукати, діти відчувають себе невпевнено, тривожно. Їм простіше

сказати «не знаю», ніж битися з проблемою в чесному бою. У цьому, мабуть, психологічний сенс олімпіадної математики, крім чисто інтелектуального задоволення, яке приходить пізніше. Діти разом вчаться пробувати, малювати, міркувати і, якщо потрібно, відступати ... але тільки після того, як всі можливості вичерпані. Що є цінним, вся ця «маленька життя боротьби і пошуку» трапляється вдома, за кухонним столом, а не на татамі, наприклад. Погодьтеся, не кожна дитина має можливість і бажання займатися спортом. А

подібні інтелектуальні заняття розвивають по суті ті ж якості, що і спорт. Ще через рік занять математикою і участі в олімпіадах батьки бачать, що діти спокійно і радісно відносяться до ситуацій, де потрібно працювати в умовах великої кількості дітей і обмеження по часу. Вони не бояться тестів, іспитів, заліків. Роздають листки, настає тиша, і все — тільки ти і завдання. Чи можна вміти так концентруватися в школі? Так звичайно можна. І навик цей стає потужним інструментом дитини в пізнанні в цілому.

2. Уміння вчитися

Так, можете зараз назвати мене «капітаном очевидність», але це один з головних плюсів олімпіадної епопеї. Підготовка виробляє навик самостійного навчання і пов’язані з ним дисципліну, організованість, уміння працювати з інформацією і здатність мотивувати самого себе. Разом з цим поліпшується і здатність розподіляти свій час (модний зараз тайм-менеджмент) і розставляти пріоритети (так як потрібно вибрати, чим пожертвувати заради зайвої години над підручниками). Багато що з цього, по ідеї, повинне виробляти навчання в школі, але не завжди воно справляється з цим завданням в повній мірі. Проте, все це обов'язково стане в нагоді при навчанні у ВИШі, так і в подальшому житті в процесі так званого life-long learning.

3. Новий погляд на світ

Участь в олімпіадах розширює кругозір, вчить дивитися на речі ширше, шукати причинно-наслідкові зв'язки, знаходити приклади досліджуваних процесів в повсякденному житті.

Шкільне навчання не завжди в повній мірі розширює кругозір і формує науковий світогляд, а часом обмежується одним підручником і «зубріння від цього до цього».

4. Впевненість у собі

Участь в олімпіадах підвищує самооцінку, дозволяє відчути себе не просто школярем, але людиною, здатним написати есе або поставити досвід, який досить високо оцінить видатний учений. Це дозволяє зрозуміти, що роки наполегливої навчання не пройшли дарма.

5. Нові знайомства

Олімпіади дарують своїм учасникам безцінну можливість познайомитися з людьми, які поділяють їх інтерес до предмету і яким доводиться вирішувати ті ж проблеми. Ці люди лишаються поруч з ними на все життя, стають друзями і колегами.

Зінченко Олександр Григорович

Учитель математики

«Інноваційні технології на уроках математики»

Не секрет,що успіх нашої педагогічної діяльності в найпершу чергу залежить від розумових здібностей учнів, від їх вміння і бажання вчитися.

Недаремно народи Півночі говорять: «Якщо подарувати людині одну рибину, то вона буде ситою один день. Якщо подарувати дві – буде ситою два дні. А якщо навчити ловити рибу – буде ситою все життя». Так і в навчанні: скільки б у школяра не було предметних знань і вмінь, старанності, сумлінності – їх все одно буде замало для подальшого успішного навчання і розвитку. Тому свою задачу я вбачаю у навчанні дітей самостійно отримувати знання, у розвитку їх розумових здібностей.

Проблема, над якою я працюю – «Розвиток розумових здібностей учнів засобами математики та в позаурочній діяльності». Вважаю, що мені пощастило в житті на зустрічі і спілкування з різними людьми та хорошими вчителями які дали мені можливість зрозуміти, що для вчителя найважливішими є дві речі:

1. Ти повинен сам знати і вміти дуже багато;
2. Ти повинен переконати учнів, що твої знання і вміння – те, що їм потрібне в житті.

Я ніколи не вимагаю від своїх учнів того, чого не вмію сам, тому мені також доводиться весь час вчитися – роботі на комп’ютері, створенню мультимедійних презентацій, які використовую при викладанні предмета, спілкуванню в Інтернеті тощо. Діти повинні бачити любов вчителя до свого предмету, його захоплення ним.

При викладанні програмового матеріалу основна моя мета – показати учням наскільки легко вивчати математику за допомогою складання опорного конспекту. Аналізуючи навчальний матеріал, пропонуючи свої варіанти конспекту, учні розвивають абстрактне і логічне мислення, вміння коротко формулювати свою думку, а отже – розвивають свої розумові здібності. Головна задача вчителя – відчути втому дітей, перевести їх увагу в іншу площину для релаксації і відновлення сил. Важливо вчасно підтримати тих учнів, у яких з'явились тимчасові труднощі у засвоєнні матеріалу.

Для заохочення дітей добре використовувати дослідження рівня розвитку уваги, пам'яті та мислення. Порівняльний аналіз результатів кожного учня на початку та наприкінці учбового року часто підтверджує тезу «Добре працював – отримав добрі результати» і вказує вчителю проблеми кожної окремо взятої дитини.

Учні з високими розумовими здібностями, з великим бажанням працювати додатково реалізують свої амбіції в роботі математичного гуртка, МАН, олімпіадному русі. В якості координатора цієї діяльності я самостійно веду підготовку занять математичного гуртка, проводжу заняття, контролюю виконання домашніх завдань. При підготовці до олімпіад учні вчаться самостійно вирішувати математичні проблеми, працювати з математичною літературою, доводити під час апеляції правильність свого розв'язання. Все це готує учнів до подальшого навчання у вищих навчальних закладах та вирішення серйозних математичних задач та проблем.

Математика завжди була складним і не надто улюбленим предметом. Зараз вона переживає не найкращі часи, перейшовши до розряду допоміжних предметів, але без її логіки, абстракції, узагальнень та систематизації не може існувати жодна наука. Тож незабаром ми знову згадаємо вічний афоризм: «Математика – цариця всіх наук».

Марценюк Ольга Миколаївна

Учитель математики

«Упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики з метою реалізації наскрізних ліній навчальної програми»

Впровадження STEM-освіти є одним із шляхів інноваційного розвитку математичної освіти. Вона охоплює різні освітні галузі природничих наук, інженерії, технологій та програмування, тобто забезпечує всебічну підготовку для здобуття сучасних професій: ІТфахівців, інженерів, програмістів та інших. Мету шкільної освіти з позиції компетентнісного підходу має бути спрямовано на конкретний результат освіти – навчити вчитися, тобто навчитися розв’язувати проблеми у сфері навчальної діяльності; – навчити пояснювати явища, що спостерігаються у світі, використовуючи науковий апарат; – навчитися орієнтуватися у нагальних проблемах сучасного життя, тобто розв’язувати аналітичні проблеми; – навчити орієнтуватися у світі духовних цінностей, тобто розв’язувати аксіологічні проблеми; – навчити розв’язувати проблеми, що пов’язані з реалізацією певних соціальних ролей (громадянина, споживача, пацієнта, члена родини тощо); – навчитися розв’язувати проблеми,

що є спільними для різних видів професійної діяльності (комунікативні, пошуку й аналізу відомостей, організації спільної діяльності тощо); – навчитися розв’язувати проблеми професійного вибору – готувати для подальшого життя. Досягти цих результатів можна шляхом впровадження STEM-освіти на уроках математики.

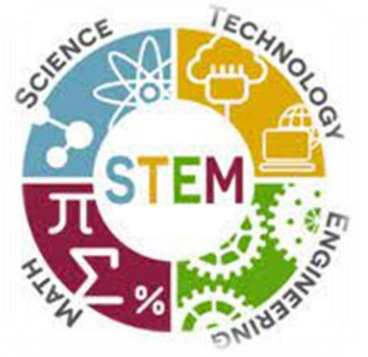

Згідно методичних рекомендацій щодо впровадження STEM-освіти у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України на 2017/2018 навчальний рік, особливою формою наскрізного STEM навчання є інтегровані уроки/заняття. Інтегровані уроки можна проводити і поза межами класу: на подвір’ї, стадіоні, в спортзалі тощо. Під час таких уроків потрібно конструювати з учнями (за допомогою піску, мотузок, маркувальних стрічок, паперу тощо), вчити вимірювати величини (за допомогою рулетки, аршина, кроками тощо).

Наведемо приклади тем інтегрованих уроків для реалізації наскрізних ліній навчальної програми з математики (табл. 1). Успішне проведення інтегрованих уроків залежить від правильного вибору системи задач для розв’язування на них. Проаналізуємо можливості реалізації наскрізних ліній програми через розв’язування задач наведених підручнику «Математика» для Інформаційно-комунікаційні технології в освіті 229 5 класу [4] та застосування STEM-технологій.

Приклади тем інтегрованих уроків для реалізації наскрізних ліній навчальної програми з математики

№	Наскрізна лінія навчальної програми	Теми інтегрованих уроків (навчальні предмети, що інтегруються)
1	Екологічна безпека й сталий розвиток	«Відсоткові розрахунки» (хімія, фізика, фізкультура); «Елементи математичної статистики» (географія, фізкультура); «Додавання десяткових дробів» (фізкультура, біологія)
2	Громадянська відповідальність	«Натуральні та римські числа» (історія); «Елементи комбінаторики» (історія); «Елементи математичної статистики» (історія, інформатика, правознавство)
3	Здоров'я і безпека	«Відсотки» (фізкультура, основи здоров'я); «Елементи математичної статистики» (трудове навчання, фізкультура); «Задачі на рух» (фізика, основи здоров'я); «Середнє арифметичне» (фізкультура, географія, фізика).
4	Підприємливість і фінансова грамотність	«Дії з десятковими дробами» (інформатика); «Задачі, що зводяться до розв'язування рівнянь» (фізика, трудове навчання); «Елементи математичної статистики» (інформатика, фізика).

Ясносокирська Ірина Григорівна

Учитель математики

«Мій сучасний урок!

Урок — досягнення успіху!»

На зміну стандартним урокам впевнено і наполегливо приходять новаторські – це найчастіше імпровізовані навчальні заняття, що містять нетрадиційні етапи, відображають спробу вийти за межі шаблону в побудові методичної структури заняття. Щоб освіта була якісною, педагогічну діяльність слід спрямовувати не тільки на засвоєння учнями знань, предметних умінь і навичок, а й на засвоєння ними способів, методів і прийомів, на розвиток здібностей у пізнанні нового, незнайомого, на створення умов для розвитку самостійності та набуття ще в шкільному віці досвіду вирішення проблеми, реалізації своїх намагань як в освітній діяльності, так і загалом у суспільстві. Сучасний урок – значить актуальний урок, тобто важливий, істотний для теперішнього часу і, звичайно ж, дієвий – такий, що відповідає інтересам дитини, її батьків, суспільства, світу в цілому. Сучасний урок повинен бути пошуком істини, відкриттям істини і осмисленням істини у спільній діяльності дітей і вчителя. Пізнаючи або переживаючи щось, учні одночасно пізнають себе.

Урок — частина життя учня. І тому вчителю важливо розуміти як учні сприймають його як особистість, його підходи до проведення уроку, ставлення до кожного з учнів. Сучасний урок повинен бути пізнавальним, цікавим, неважким, на якому вчитель і учень вільно спілкуються. Це різноманітний урок; це урок, на якому учень почуває себе впевнено; це урок, на якому вислуховують будь-яку думку; урок, де людина вчиться бути людиною. На

сучасному уроці є місце кожній дитині, тому що сучасний урок — запорука її успіху у майбутньому.

На сучасному уроці мета діяльності вчителя — створити ситуацію успіху для розвитку особистості дитини, кожному вихованцю дати можливість відчути радість досягнення успіху, усвідомлення своїх здібностей, віри у власні сили, допомогти особистості дитини відчути радість від подолання труднощів, дати зрозуміти, що задарма в житті нічого не дається, скрізь необхідно докласти зусиль. Успіх буде еквівалентним витраченим зусиллям.

Успіх — подолання проблеми, пов'язане з мотивацією, мотив — з інтересом, а інтерес — з потребою. Одним із засобів формування пізнавального інтересу на уроках математики є ефективна організація і керування пошуковою діяльністю учнів. Сучасний світ вимагає встановлювати міцні зв'язки між навчальними дисциплінами. Тому розв'язування прикладних задач на уроках математики є запорукою його успішності. Це дає змогу застосовувати на практиці здобуті в процесі навчання теоретичні знання, вибирати найраціональніші шляхи досягнення мети, розвивати конструктивні здібності учнів, гнучкість і критичність мислення, готувати їх до нових пошуків тощо.

Отже, на сучасному уроці, уроці досягнення успіху, завдання вчителя — створювати умови, за яких схильність учнів до нового, нестандартного, бажання самостійно вирішувати поставлені завдання і проблеми постійно зростає.

Андрєєв Юрій Сергійович

Учитель математики

«Творчість в математиці»

«Людина прагне якимось адекватним способом створити в собі просту і ясну картину світу для того, щоб відірватися від світу відчуттів, щоб до певної міри спробувати замінити цей світ створеною таким чином картиною.»
А. Ейнштейн

Коли йдеться про зміст шкільного курсу математики загалом від 1 до 11 класу, чи кожного окремо взятого класу, то, звичайно, мають на увазі засвоєння учнями певної системи математичних знань, умінь і навичок. Але не можна зводити все математичне навчання в школі до передачі учням визначеної суми знань і навичок. Це обмежувало б роль математики в загальній освіті. Тому перед вчителем стоїть важливе завдання математичного розвитку учнів – вміння мислити аналітично і разом з тим нестандартно, творчо.

Математика сприяє виробленню особливого виду пам'яті спрямованої на узагальнення, творення логічних схем, формалізованих структур, виховує здатність до просторових уявлень, створення на математичному матеріалі узагальнених, згорнутих, гнучких і зворотних асоціацій та їх системи. Якщо ж розглянути поняття творчості (Творчість— діяльність людини, спрямована на створення якісно нових, невідомих раніше духовних або матеріальних цінностей. Необхідними компонентами творчості є фантазія, уява, психічний зміст якої міститься у створенні образу кінцевого продукту (результату творчості), - http://uk.wikipedia.org), то очевидним стає те, що математика та творчість йдуть поряд. Величезну роль в розвитку перерахованих компонентів творчості в математиці відіграють нестандартні, олімпіадні задачі, при

розв’язуванні яких часто необхідне введення нових допоміжних елементів, додаткових геометричних добудов. Тому важливим є вивчення та розв’язування нестандартних задач, що в повній мірі розвивають здібності дитини, а не лише формалізують «сухі» математичні схеми.

Велику роль відіграють задачі, які учні складають самі. Складання задач часто вимагає роздумів, які під час розв'язування готових задач не потрібні. Тому складання задач сприяє розвитку творчого мислення учнів.

Щоб вивчення математики викликало в учня задоволення, потрібно, щоб він заглибився у суть ідеї цієї науки, уявив собі модель задачі, візуалізував її, відчув внутрішній зв'язок усіх ланок міркувань, які дають можливість зрозуміти і саме доведення, і його логіку.

Гризти граніт або насолоджуватися захоплюючими пригодами? Формула Симона Львовича Соловейчика – вчення із захопленням – у нього є чудова книга під цією назвою) як і раніше актуальна. І сьогодні шкільна мудрість не так часто викликає захват у школярів. Не тому, що основи наук важкі для розуміння, а тому, що вельми часто вони подаються як щось далеке від реального життя, абстрактне.

Виявляється, математика, фізика, хімія, біологія – це не нудно, а чудово і зрозуміло. Щоб вивчення наук не перетворилося на зазубрювання «сухих» правил, а стало улюбленим заняттям, потрібно зовсім небагато – відкрити цікаву книгу. Є книги, які перетворюють навчання на захоплюючу пригоду. Так, так. Існує точна і при тому захоплююча наука. Яків Ісидорович Перельман (1882 – 1942), популяризатор фізики, математики та астрономії, один з основоположників захоплюючої науки, пояснював, чому так важлива науково-художня література

(саме вона грає роль «чарівної палички», яка в повному обсязі розкриває творче мислення в точній науці).

Математика сувора, але красива й глибока, як чиста криниця. А завдання вчителя і полягає в тому, щоб розкривати перед учнями її емоційний бік, творчий аспект.

Таким чином, щоб розвинути творчі здібності учнів, поступово та систематично необхідно залучати їх до самостійної пізнавальної діяльності, читання науково-популярної літератури, розв'язування нестандартних задач.

Дрібас Анна Валеріївна

Учитель математики

«Інноваційні технології на уроках математики»

Навчання математики повинно ґрунтуватися на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого, інтегрованого та аксіологічного підходів. Необхідною умовою формування компетентностей учнів є діяльнісний підхід до навчання, який передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Особливу увагу слід приділити практичним, дослідницьким та проєктним роботам різного виду.

В 2021-2022 навчальному році треба розширити коло прикладних задач, приділяти увагу на уроках конструюванню і моделюванню, тобто посилювати практичну спрямованість навчання. Варто пропонувати учням не тільки

розв’язувати тренувальні вправи, але й виконувати завдання на розширене відтворення уявних або реальних ситуацій за умовами текстових задач, застосовувати різні види моделювання прикладних задач (вербальне, схематичне, табличне, графічне, знаково-символічне) та конструювання умов

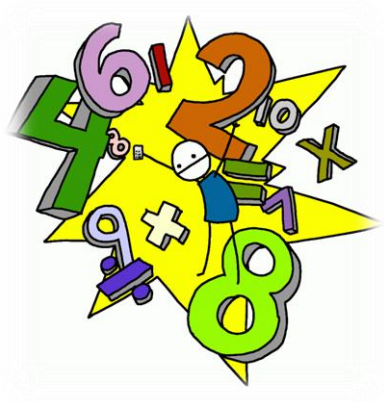

задач або ситуацій за результатами аналізу заданих математичних моделей. Навчання математики має передбачати орієнтацію освітнього процесу на формування в учнів системи загальнолюдських, національних, громадянських, особистісних та інших цінностей, що визначають ставлення підростаючого покоління до Світу, до самих себе, до своєї діяльності тощо. Варто розглядати задачі валеологічного, екологічного, фінансово-економічного, національнопатріотичного змісту тощо. Корисним також є складання таких задач учнями. Важливою умовою організації навчально-виховного процесу є вибір раціональної системи методів і прийомів активного навчання, використання ІКТ у поєднанні з традиційними засобами. Доцільно практикувати змішане навчання, а також заохочувати школярів до самоконтролю і самооцінювання.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів інформатики та фізики

Васяніна Олена Анатоліївна

Учитель інформатики

«Інноваційні методи розвитку емоційного інтелекту в учнів середнього та старшого віку»

Тільки серцем осягається справжній стан речей, бо найважливіше приховано від очей.
Антуан де Сент-Екзюпері. Маленький принц

Еволюція відвела емоціям важливу роль в людській психіці, фахівці з соціобіології вказують на перевагу серця над головою в критичні моменти. Вони вважають, що наші емоції керують нами, коли ми опиняємося в скрутному становищі і стикаємося із занадто важливими завданнями, щоб їх рішення можна було надати одному тільки інтелекту.

Розглядати людську природу, не враховуючи силу емоцій, значить проявляти прикру короткозорість. Сама назва Homo sapiens, мислячий вид, вводить в оману в світлі нового розуміння та бачення місця емоцій в нашому житті, пропонованих нині наукою. Як всім нам добре відомо з досвіду, коли справа доходить до вироблення рішень та визначення лінії поведінки, почуття бере до уваги кожну дрібниця не менше, а часто і більше, ніж мислення. Ми зайшли занадто далеко, спираючись на значення і важливість чисто розумного - того, що вимірюється коефіцієнтом розумового розвитку, - в людському житті. До кращого або гіршого, але інтелект може виявитися марним, якщо владу захоплять емоції.

Негативні зміни в нашому суспільстві останнім часом ставлять перед нами – педагогами важливе завдання переглянути індивідуальні та соціальні цінності.

Насправді, ці зміни тісно пов'язані з емоційною сферою особистості і виникають через брак нашої уваги до проблеми розвитку емоцій у процесі виховання і навчання.

З першого моменту, коли дитина починає ходити в дитячий садок до того, як він закінчує вищий навчальний заклад, ми тільки даємо йому великий обсяг знань для розвитку академічного інтелекту. Таким чином, ми ігноруємо не менш важливу сферу для нормального росту психіки кожного індивіда – сферу емоцій.

Сподіваюся, що мій досвід стане у пригоді всім класним керівникам: початківцям і фахівцям.

Головне своє завдання як педагога я вбачаю у створенні такої системи, яка сприяла б підтримці та поглибленню духовних, моральних цінностей, переконань, норм поведінки, допомоги у саморозвитку та самореалізації особистості учня, розвитку його творчих здібностей. А це неможливо без розвитку **емоційного *інтелекту*** учнів.

Критеріями педагогічної культури, як на мене, безперечно є визнання особистісних пріоритетів та інтересів дитини; усвідомлення гуманістичних цінностей педагогічної професії, емпатія, готовність до морального вибору, тактовність, вольова регуляція, дотримання норм учительської етики, уміння рішуче діяти у конфліктних ситуаціях.

Емоційний інтелект (за Майер, Сэловей, Карузо) розглядається як

І саме успішний розвиток складових емоційного інтелекту допомагають справитися з цими задачами. Адже передумовами розвитку емоційного інтелекту є

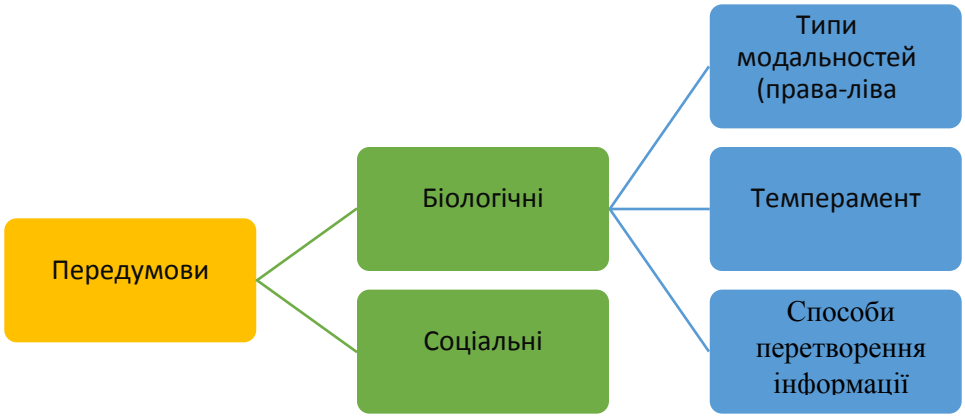

А тому після первинного знайомства є бажання спільно з СПС та учнями провести дослідження особливостей темпераменту вихованців ліцею, типи модальностей головного мозку, ставлення до власного Я. Метою всіх цих досліджень є вивчення кожного учня, допомога кожному учневі пізнати самого себе, свій розвиток і досягнення на даний момент та спланувати методи вдосконалення.

Як писав Альберт Енштейн: «В *основі будь-якого відкриття, покладена елементарна людська емоція*.» А тому, всі результати мають бути доведені до вчителів-предметників, та обговорюватиися на малих педагогічних радах. Ці дослідження допомагають підготуватися вчителю до уроків відповідно до індивідуальних особливостей класу.

І закінчити хочу словами Л.М.Толстого, який стверджував, що «Виховання дітей є лише самовдосконаленням вихователів».

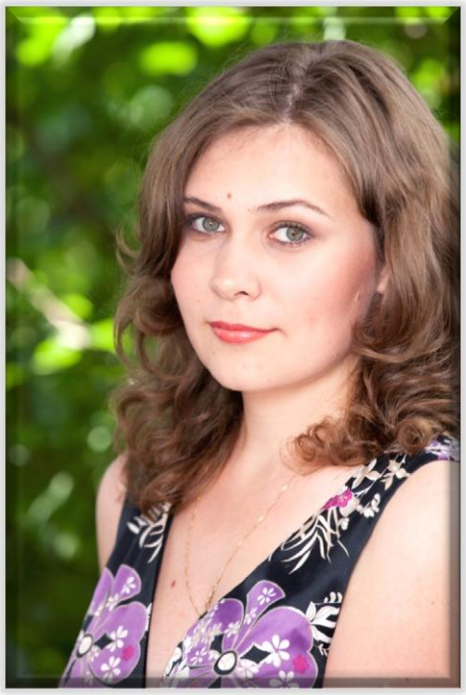

Беззубова Лілія Валентинівна

Учитель інформатики

«Інноваційні технології на уроках інформатики»

Сучасна освіта, окрім надання знань, має прищепити молодій людині здатність самостійно засвоювати знання, оволодівати потрібною інформацією та творчо осмислювати її. Тобто освіта покликана навчити майбутнього громадянина на основі отриманих знань критично і творчо мислити, використовувати знання як у професійній, так і в суспільно-політичній діяльності. Освіта наповнює людину духовністю, змушує її замислюватися над сутністю і цінностями свого існування. Саме вона окреслює для неї основні контури світу справжньої, а не масової культури, в яку вписані дійсні цінності, саме вона говорить їй про те, що добро і краса не менш важливі для життя, чим добробут і технічні пріоритети сучасного життя. Тільки освіта формує особистість – відповідального творця власного життя і громадянина країни. Сьогодні такою може бути лише освіта інноваційна. В свою чергу, лише освічена, творча людина може бути здатною до змін, до інновацій, і, що головне, до системного інноваційного мислення, усвідомлених і цілеспрямованих дій.

Слово інновація має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації інновація означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Інновацію можна розглядати як процес і продукт (результат) цієї діяльності. Таким чином, інноваційні педагогічні технології як процес – це «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику

оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів».

Впровадження інноваційних моделей навчального процесу передбачає вміння вчителів – предметників користуватися засобами новітніх інформаційних технологій. Структурна побудова заняття з використанням ІКТ змінює саму суть навчального процесу, занурюючи його в спілкування, де ролі вчителя й учня врівноважені: обидва працюють для того, щоб навчатися, ділитися своїми знаннями, досягненнями свого життєвого досвіду. Важливим тут є не те, як багато діти знають, а як вони дізналися і що робитимуть зі своїми знаннями, адже завданням школи є не тільки повідомлення певної суми знань учням, а й розвиток у них пізнавальних інтересів, творчого ставлення до справи, прагнення до самостійного «добування» і збагаченню знань і умінь, застосування їх у своїй практичній діяльності. Головна праця наших учнів - це вчення, і тому дуже важливо навчити їх розумно вчитися.

Сьогодні впровадження інноваційних технологій у навчальний процес є невід'ємною частиною шкільного навчання.

Мої завдання, як вчителя інформатики наступні:

- Забезпечити фундаментальну інформаційну підготовку дітей;
- Формувати інформаційну та методичну культуру, творчий стиль діяльності учнів;
- Підготувати учнів використовувати інформаційні технології та інші інформаційні структури.

Під час наймасштабнішої технологічної виставки в освіті Bett, що проходить щороку в Лондоні, озвучили пріоритетні галузі на наступні роки:

- Штучний інтелект
- Кібербезпека
- Науки про життя
- Обробна промисловість
- Енергетика

Щоб якнайкраще підготуватися до майбутнього, нинішнім та прийдешнім поколінням треба здобувати та відточувати наступні навички:

- Критичне мислення
- Комунікаційні навички
- Емоційний інтелект
- Аналітичні здібності
- Технічні навички (STEM)

Усі вони знадобляться для успішного кар'єрного зростання. Ось такий перелік «професій майбутнього» дають спеціалісти виставки Bett:

- спеціаліст зі штучного інтелекту
- офіцер із захисту даних
- інженер з робототехніки
- інженер з надійності сайту
- Data Scientist
- хмарний інженер
- спеціаліст із кібербезпеки

Навчання необхідних навичок має відбуватись у школах вже тут і зараз. До слова, ось яким британські спеціалісти з освіти бачать ідеальний портрет сучасного учня:

- завжди мобільний

- співпрацює завжди й з усіма
- зростає в соцмережах
- навчається скрізь і будь-коли

Усі ці якості в тому числі мають підтримувати та розвивати вчителі. Отже, вчителі нового покоління:

- не є трансляторами даних. Вони ільки спрямовують навчальний процес. Діти навчаються самі;
- мають активно працювати в команді. Вчитель не «ізольований» у межах свого предмета, а активно співпрацює з педагогами інших спеціальностей;
- навчають учнів співпраці в класі;
- вважають технології «надбудовою в навчанні» та активно їх використовують, а не просто «вивчають».

Чалик Маряна Василівна

Учитель інформатики

«Інноватика у викладанні ІТ»

Інноваційні технології швидко увійшли в усі галузі нашого життя. В зв'язку з цим виникає нагальна потреба використання комп'ютерної техніки під час вивчення багатьох дисциплін шкільного курсу. Адже щоденно змінюється екологічна ситуація в світі, законодавство, природа, погода. Інформація, подана в підручнику, перетворюється в застарілу ще під час видання підручника. Вивчення окремих дисциплін чи окремих тем з

використанням інноваційних технологій, комп'ютерної техніки та найсвіжішої інформації, взятої з мережі Internet, - один із способів оптимізації та урізноманітнення навчально-виховального процесу.

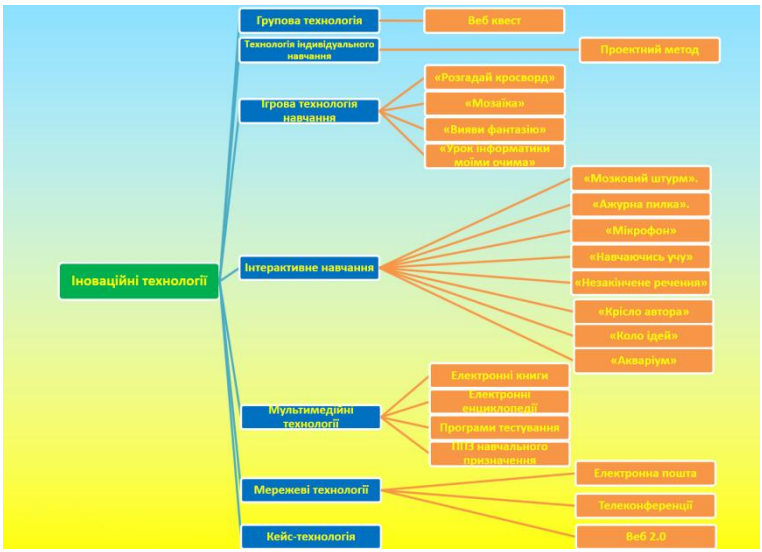

Під інноваціями в широкому змісті розуміється використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції і послуг, організаційно-технічних і соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного або іншого характеру. Період часу від зародження нової ідеї, створення і поширення нововведення і до його використання прийнято називати життєвим циклом інновації. З урахуванням послідовності проведення робіт життєвий цикл інновації розглядається як інноваційний процес. Саме використання персонального комп'ютера в навчальному процесі і є новою технологією в навчанні, нововведенням в учбовому процесі.

Групова (колективна) технологія

Ця технологія навчання передбачає організацію навчального процесу, за якої навчання здійснюється в процесі спілкування між учнями (взаємонавчання) у групах. Група може складатися з двох і більше учнів, може бути однорідною або різнорідною, постійною і мобільною.

Наприклад, вивчення такої теми, як «Комп’ютерна мережа Інтернет», використовується робота в групах. Перед початком вивчення теми учні розподіляються в групи, кожній з яких повідомляється її тема. Кожна група отримує завдання підготувати та розкрити решті учням свою тему. Методи,

форми, засоби для цього учні обирають самостійно. Вони опрацьовують теоретичний матеріал, готують презентації, підбирають тестові завдання, які потім я використовую для перевірки рівня засвоєння даного матеріалу. Роль кожного члена в групі розподіляється учнями також самостійно.

Така організація навчального процесу має ряд позитивних моментів:

- в ході такої підготовки в учнів формуються навички проведення наукового дослідження та його оформлення,
- навички пошуку, використання та опрацювання інформації з різних джерел і т.д.

Веб-квест (webquest) в педагогіці — це проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси Інтернету. Уперше ця модель проектної діяльності була представлена викладачем університету Сан-Дієго (США) Берни Доджем і Томом Марч в 1995 році. Учителі всього світу використовують цю технологію як один із способів успішного використання Інтернету на уроках.

Технологія веб-квест, використовуючи інформаційні ресурси Інтернет і інтегруючи їх у навчальний процес, допомагає ефективно вирішувати цілий ряд компетенцій:

- використання ІКТ для вирішення професійних завдань (в т.ч. для пошуку необхідної інформації, оформлення результатів роботи у вигляді комп'ютерних презентацій, веб-сайтів, баз даних тощо);
- самонавчання і самоорганізація;
- робота в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль), тобто навички командного рішення проблем;

- уміння знаходити декілька способів рішень проблемної ситуації, визначати найбільш раціональний варіант, обґрунтовувати свій вибір;
- навички публічних виступів.

Веб-квест — це сайт в Інтернеті, з яким працюють учні, виконуючи те або інше навчальне завдання. Розробляються такі веб-квести для максимальної інтеграції Інтернету в різні навчальні предмети на різних рівнях навчання в навчальному процесі. Вони можуть охоплювати окрему проблему, тему, можуть бути і міжпредметними. Тематика веб-квестів може бути найрізноманітнішою, проблемні завдання можуть відрізнятися мірою складності. В основі веб-квесту лежить індивідуальна або групова робота учнів (з розподілом ролей) за рішенням заданої проблеми з використанням інтернет-ресурсів, підготовлених учителем. Результати виконання веб-квесту, залежно від матеріалу, що вивчається, можуть бути представлені у вигляді усного виступу, комп'ютерної презентації, буклетів, публікації робіт учнів у вигляді веб-сторінок і веб-сайтів (локально або в Інтернеті).

Розрізняють два типи веб-квестів: для короткочасної та тривалої роботи. Мета короткочасного веб-квесту — поглиблення знань і їх інтеграція і розрахований він на один-три заняття. Довготривалий веб-квест спрямований на поглиблення і перетворення знань учнів та розрахований на тривалий термін (можливо, на семестр або навчальний рік).

Технологія індивідуалізації процесу навчання

Це організація навчального процесу, при якій вибір педагогічних засобів та темпу навчання враховує індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку їх здібностей та сформованого досвіду. Прикладом технології індивідуалізації процесу навчання є проектний метод.

Проекти можуть бути:

- особистісні, парні, групові (за кількістю учасників).
- короткочасні, середньої тривалості, довготривалі (за часом проведення).

Короткочасні проекти використовуються в межах одного уроку, наприклад, при вивченні теми «Текстовий процесор», коли за обмежений час учні повинні створити статтю в газету з певної теми та оформити її засобами Microsoft Word.

Проекти середньої тривалості пропонуються як залікові роботи в кінці певної теми. Так, після вивчення теми Комп'ютерна анімація» учні повинні представити на оцінку анімаційний фільм з певної теми навчального предмету, або по закінченні теми «Презентації Power Point» учні демонструють свої презентації.

Довготривалі проекти виконували учні з високим рівнем навчальних досягнень на протязі, як мінімум, одного семестру для захисту їх на державній підсумковій атестації з інформатики в 11 класі. Це були і електронні підручники з різних навчальних предметів, і бази даних вчителів школи, учнів школи, випускників минулих літ.

Використання методу проектів сприяє забезпеченню умов для розвитку індивідуальних здібностей та нахилів дитини, учить творчо мислити та інтелектуально вдосконалюватись. Він орієнтує учнів на самостійну, парну чи групову діяльність та активізацію навчання, при цьому реалізується творчий підхід до вирішення певної проблеми. Учень навчається самостійно планувати, організовувати й контролювати свої знання та дії.

Ігрові технології навчання

Однією з ефективних форм навчання є ділова гра. Види ігор:

- Навчальні, тренувальні, узагальнюючі;
- Пізнавальні, виховні, розвиваючі;

- Репродуктивні, продуктивні, творчі.

Доказом необхідності та актуальності впровадження елементів гри та змагання в шкільний процес навчання є те, що більшість дітей та дорослих не виносять рутинної роботи.

Високий ефект дають ділові ігри, спрямовані на розв’язання профільних задач.

Наприклад, під час вивчення тем «Текстовий процесор», «Електронні таблиці», «Бази даних» учні працюють як представники фірм, рекламних агентств, організацій тощо. Діти створюють та представляють прайс-листи, рекламні проспекти, бейджики, візитки і т.д., подають фінансові звіти, таблиці й діаграми, що інтерпретують їхні фінансові успіхи.

На різних етапах уроку можна використовувати такі елементи гри:

«Розгадай кросворд».

«Мозаїка» (потрібно з окремих фрагментів скласти програму з використанням процедури для розв’язування певної задачі).

«Вияви фантазію» (наприклад, намалювати комп’ютер, використовуючи тільки певні геометричні фігури (трикутники, чотирикутники тощо)).

«Урок інформатики моїми очима» (думки учнів на тему «Якби я провів урок інформатики»).

Засвоєння й закріплення матеріалу відбувається в кілька разів швидше, якщо використовується такий метод навчання, як ділова гра.

Інтерактивне навчання

Інтерактивне навчання– це спеціальна форма організації пізнавальної активності за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів.

1. «Мозковий штурм». Учні по черзі висловлюють всі свої думки з приводу поставленого питання.

2. «Ажурна пилка». Це метод, що поєднує і групову, і фронтальну роботу. Малі групи працюють над різними завданнями, після чого переформовуються так, щоб у кожній новоствореній групі були експерти з кожного аспекту проблеми.

Робота в змінних групах (парах) дає непоганий результат при вивченні нового матеріалу.

Наприклад, при вивченні теми «Електронні таблиці. Введення, редагування, форматування табличних даних» спочатку формується три групи. Перед кожною сформованою групою ставиться завдання – опрацювати новий матеріал. Наступний етап – робота в змінних групах для обміну одержаними знаннями. Пари тричі формуються з учасників різних груп. Таким чином кожен з учнів має змогу виступити як у ролі вчителя, так і в ролі учня. Це хороші умови для розвитку самореалізації особистості учня.

3. «Мікрофон». Учні швидко по черзі висловлюються з приводу проблеми, передаючи один одному уявний “мікрофон”. Один учень може почати відповідь, а інший – доповнює, завершує відповідь.

4. «Навчаючись учу». Кожен учень отримує картку з частиною інформації з даної теми, опрацьовує її, доповідає однокласникам і вислуховує їх розповідь.

5. «Незакінчене речення». («кодування відповіді»). Учням пропонується перелік запитань у вигляді незакінчених речень та перелік відповідей. Діти повинні встановити відповідність між першим та другим списками.

6. «Крісло автора». Метод несе в собі реалізацію підвищення самооцінки учнів.

Організація роботи: поступаюся місцем педагога у класі на користь учня, який іде виголошувати доповідь (реферат, замітку та ін.). Учень, перебуваючи на місці вчителя, відчуває себе достойним високої посади. Це підвищує не тільки самооцінку, а й бажання покращувати свої знання.

7. «Коло ідей». Метою технології є залучення всіх до обговорення проблеми. Порядок проведення: ставлю дискусійне питання та пропоную обговорити його в малих групах; після того як вичерпався час на обговорення, кожна група представляє всього один аспект проблеми, яку обговорювали; групи висловлюються по черзі, доки не буде вичерпано всі відповіді; під час обговорення теми на дошці складається список зазначених ідей; коли всі ідеї про вирішення проблеми висловлені, можна звернутись до розгляду проблеми в цілому. Потім підбиваються підсумки.

8. «Акваріум». Такий вид діяльності на уроці допоможе вдосконалити навички роботи в малих групах. Після того як учитель об'єднав учнів у дві-чотири групи та запропонував завдання для виконання та необхідну інформацію, одна з груп сідає в центр класу та утворює своє маленьке коло. Учні цієї групи починають обговорювати запропоновану вчителем проблему. Групі, що працює, для виконання завдання необхідно прочитати вголос ситуацію та обговорити її у групі, використовуючи метод дискусії. Усі інші учні класу мають тільки слухати. Після закінчення 3-5-ти хвилин група займає свої місця, а клас обговорює, чи була думка аргументованою.

9. «Снігова куля» ("Два — чотири — вісім"). Використовується, коли необхідно, щоб учасники обговорили якесь питання спершу в парах, потім у квартетах, пізніше в октетах тощо. Важливим для навчання як викладення так і вислуховування поглядів, аргументів, характеристики речей, ознайомлення з різними підходами. Переваги методу в тому, що навчає вести переговори і

робити вибір. Проте слід пам'ятати, що його використання (багаторазове повторення) буде ефективним тоді, коли проблема цього варта.

Організація роботи:

Учням задається питання для обговорення, дискусії тощо.

Учнів об’єднують у пари і дають час для обговорення завдання і прийняття узгодженого рішення. Пари обов'язково мають досягти згоди (консенсусу) щодо відповіді або рішення.

Потім пари об’єднуються в четвірки, обговоривши попередньо досягненні рішення щодо поставленої проблеми. Прийняття спільного рішення є обов'язковим.

Четвірки об’єднують в більші групи і обговорюють питання, узгоджують позиції і виробляють спільне рішення.

Використання інтерактивних технологій можливість для фахового росту, для зміни себе, для навчання разом з учнями.

Але для ефективного застосування інтерактивного навчання, зокрема, для того щоб охопити весь необхідний матеріла і глибоко його вивчити потрібно старанно планувати свою роботу, глибокого вивчити і продумати матеріал, сценарій уроку, ролі учасників, критерії оцінювання і т.д.

Все гострішою стає проблема вдосконалення форм організації процесу навчання, знаходження відповіді на запитання “Як навчати, як створили умови для розвитку та самореалізації особистості в процесі навчання”. Як, залишаючись в рамках класно-урочної системи, підвищити ефективність навчального процесу, досягти високого інтелектуального розвитку учнів, забезпечити оволодіння ними навичками саморозвитку особистості. Значною мірою цього можна досягти, використовуючи сучасні інноваційні технології.

Березовський Андрій Миколайович

Учитель фізики

«Creativity is thinking of something new. Innovation is the implementation of something new».

Paul Sloane

Часто можна почути такі розмови: «Ти читав цю книжку?» і у відповідь «В мене вона є!», або «Ти був на цьому майстер класі?» і у відповідь «О, в мене на гуглдиску його повний відеозапис!». Та часто густо книжка насправді не прочитана, а майстер клас не опрацьований. Для мене це незавершені процеси. Тренд сучасної освіти: «Вивчив – застосуй!» Якщо вивчив та не вмієш застосувати – то це не вивчив!

На даному етапі в освіті відбуваються глобальні зміни, які потребують суттєвих змін в підходах до організації навчального процесу та його впровадження, орієнтація на особистісно-орієнтований підхід, перехід від традиційного, пасивного накопичення суми знань до мотиваційного засвоєння учнями технології здобуття наукової інформації та вмінь.

Одним із завдань сучасної школи є розкриття потенціалу всіх учнів – надання їм можливостей прояву творчих здібностей.

Освітні інновації – це вперше створені, вдосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, їх компоненти, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності. До вже відомих освітніх інновацій належать: введення рейтингової системи контролю знань; система дистанційного навчання; мультимедійна підтримка контенту, створені

комп’ютерні симуляції природних явищ та процесів, електронна система управління навчальним процесом, тощо.

У навчальному процесі повинні використовуватись різноманітні інноваційні педагогічні методики, основою яких є інтерактивність, наближеність до реального життя та професійної діяльності: імітаційні технології (ігрові та дискусійні форми організації); технологія “кейс-метод” (максимальна наближеність до реальності); комп’ютерне моделювання; інтерактивні технології; технології колективно-групового навчання; технології опрацювання дискусійних питань; проектна технологія; інформаційні технології; технології диференційованого навчання.

Педагогічна інновація – втілення нововведень в педагогічну діяльність, змін у зміст та технологію навчання, що мають на меті підвищення їх ефективності.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів географії, хімії та біології

Додь Володимир Васильович

Учитель біології

«Інновації і сучасна технологічна школа»

Ні для кого не є секретом чи здивуванням що сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростанням, розширенням інформаційного поля та його активним проникненням в усі сфери життєдіяльності.

Не є виключенням і наша, освітня , галузь. Про консерватизм освіти зараз уже практично і не згадують – настільки вона стала технологічною.

Без нового у швидкоплинному часі також не йдеться. Інноваційні технології уже давно є актуальними.

Дисципліни природничої кафедри, в першу чергу, вимагають формування зацікавленості учнів цією групою наук на основі систематичності і наполегливості. Вирішити такі питання в наш час можуть нові, тобто інноваційні підходи у нашій справі. Інновації вимагають не тільки вирішення формальних і технічних завдань, а й використання медико – психологічного інструментарію.

Що ж нового для пізнання стоптаної вздовж в впоперек – по паралелях і меридіанах Землі, розглянутого під найпотужнішими наномікроскопами і з Космосу життя організмів, проведених в мільйонах і мільйонах пробірок хімічних реакцій та застосованих на практиці властивостях речовин – природних і штучних, може запропонувати сучасна освіта?

Звісно, питання не має однієї простої відповіді.

В загальних рисах – теоретично, напевно, все зрозуміліше, а ось конкретно…

Для вчителів бачиться інноваційність (від лат. Novus – новий та in – в) в площині розробки як з методичної так і з інформативної точок зору викладання профільних дисциплін чи поглибленого вивчення шкільних курсів або ж окремих розділів чи тем. Існуючі зараз програми таких курсів виконують такі завдання не повністю, бо за реалізацією програми стоїть конкретний учитель зі своїми підходами та баченнями, а також і учні та потреби динамічного часу. Саме на цьому ми зосереджені зараз щоб в ході навчального процесу вирізняти те методиці викладання яке дає високий результат та використовувати надалі.

Позитивні надбання в освіті попередніх періодів, як ось – політехнізм, STEM і технологічність є, звичайно, прийнятними, як і завдання формування компетенцій.

Політехнічна освіта – сукупність знань (предметів політехнічного циклу: математики, фізики, хімії, біології, географії, а також інших предметів – літератури, історії, держави і права і трудового навчання) про головні галузі і наукові принципи виробництва, оволодіння загальнотехнічними вміннями необхідними для участі в продуктивній праці на основі практикумів і факультативів.

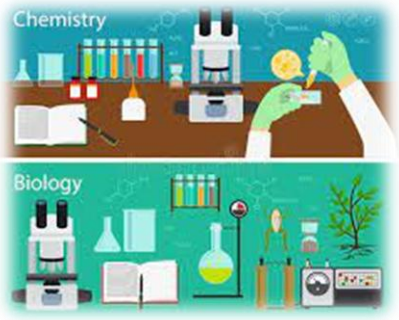

STEM освіта – наука, технологія, інженерія, математика: здатність вчитись та сприймати зміни, а не самі знання які стають нині застарілими дуже швидко. Учень не споживач, а замовник знань що вчиться вирішувати практичне завдання шляхом проб і помилок. Вчитель – наставник, людина що допомагає пояснити як використовувати потенціал кожної технології («техне» з грецької – мистецтво, майстерність) для власної користі й користі суспільства.

Концепція нової української школи передбачає такі компетенції:

- вміння логічно і математично думати

- наукове розуміння природи і сучасних технологій
- впевнене користування інформаційно-комунікативними технологіями
- обізнаність і самовираження у сфері культури.

Таким чином, сучасна технологічна школа повинна враховувати і динамічно реагувати на нові вимоги часу і ситуації суспільного розвитку.

Структура сучасної технологічної школи

I. Загальнонавчальні програми рівнів вивчення:

- стандарту
- проглибленого
- профільного

II. Навчальні курси (курси за вибором згідно профілю навчання)

Горизонтальна взаємодія:

Біологія	↔	Хімія	↔	Географія
1. 6-7 класи		1. 7-8 класи		1. 6-7 класи
2. 8		2. 9		2. 8-9
3. 9		3. 10-11		3. 10-11

Вертикальна взаємодія:

↕ ↕ ↕

Навчальні програми рівнів вивчення:

- стандарту
- проглибленого
- профільного

III. Проектна робота

Мнишенко Олена Юріївна

Учитель географії

«Інноваційні технологій на уроках географії»

Одним із шляхів модернізації освітньої системи України постає упровадження в навчальний процес ЗНЗ інноваційних педагогічних технологій і методів. Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності і мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, упровадження і поширення нового в освіті.

На мою думку,успішне впровадження інновацій залежить від наявності трьох складових, які б дали відповідь на три нагальні питання:

- Що робити? Для цього потрібна модернізація і осучаснення програм з географії.
- По чому вчити? Наочні посібники, обладнання, підручники, технічні засоби.
- Як учити? Конкретні прийоми, засоби,методи для реалізації змісту технології та рекомендації .

Реформування освіти в Україні в найближчі роки передбачає її перебудову з метою впровадження в освітню практику таких технологій, які б створили максимально сприятливі умовидля розвитку і саморозвитку особистості учня, виявлення та активного використання його індивідуальних особливостей у навчальній діяльності.На своїх уроках використовую та вважаю дуже актуальними саме такі технології як:

Технологія проблемного навчання дає можливість учня побути в ролі відкривача. На уроках, де потрібно відповідати на запитання «Чому?» а частіше це буває на етапі осмислення (рефлексії) застосовувана ця технологія. Проблемне викладення нового матеріалу – один із шляхів вирішення питання формування причинно-наслідкових зв'язків. Цю технологію можна реалізовувати , використовуючи метод –кейсів.

Кейс-метод (або метод конкретних ситуацій, аналіз ситуацій) – це засіб активного проблемно-ситуаційного аналізу, що ґрунтується на навчанні шляхом розв'язування задач-ситуацій (кейсів). Головне його призначення – не надання готових знань, а розвиток в учнів здатності розв'язувати проблеми і знаходити їх рішення самостійно. Ефективність використання кейс-методу, досягається саме за умови ***поєднання інноваційного та традиційного методів навчання.*** Цей зв'язок сприяє формуванню нормативних, базових знань в учнів, які перевіряються та закріплюються практикою, пошуком, дискусією і забезпечують розвиток комплексу аналітичних, творчих, соціальних, комунікативних навичок особистості

Технологію особистісно зорієнтованого навчання важливо впроваджувати в систему роботи на кожному уроці адже це головний шлях до розвитку особистості. На кожному уроці варто враховувати індивідуальні особливості кожного учня, а диференціалізація – це один зі шляхів такої індивідуалізації.

Технологія розвитку критичного мислення також має увійти в систему роботи вчителя географії як основна у вирішенні питання опанування учнями життєвих компетенцій. Постановка, формулювання проблемного питання, вибір

оптимальних шляхів здобуття інформації та знаходження шляхів вирішення питання можна провести на етапах закріплення .

Технології індивідуалізації процесу навчання можуть застосовуватися у роботі з обдарованими дітьми чи з учнями, які мають проблеми у навчанні, при підготовці учнів до олімпіад та інше.

Дослідницькі технології у вигляді роботи над проектами можуть застосовуватись як на уроці (але учні знайомитимуться лише з результатом роботи) так і в позаурочний час.

Технологія графіки мабуть і розроблялася для викладання такого предмету як географія, бо неможливо кращим чином, ніж схема унаочнити зв'язок між географічними явищами і процесами, тому кожен вчитель-географ має добре володіти різними видами технології графіки і використовувати їх як на уроках чи етапах вивчення нового матеріалу для унаочнення пояснення, так і на етапі закріплення чи осмислення.

Дати дітям радість праці, радість успіху у навчанні, збудити в їхніх серцях почуття гордості, власної гідності – це перша заповідь виховання і технологія ***«створення ситуації успіху»*** найкращим чином для цього підходить. Вчитель повинен відчувати психологічний стан і рівень знань учня, щоб дати йому посильне завдання, але щоб вирішення його потребувало напруження вил, прийти на допомогу, підштовхнути у правильному напрямку а потім похвалити когось за те, що зміг виконати географічну задачу чи відповісти на запитання середнього рівня складності, а когось – високого.

Мультимедійні технології застосовувані для демонстрації географічних явищ і об'єктів, для опрацювання даних (побудова графіків, діаграм), для проведення контролю знань та є незамінними в сучасному уроці географії. Тому творчі вчителі прагнуть самостійно створювати уроки, де провідна роль залишається за ними, а комп'ютер виконує роль асистента, засобу

інтенсифікації, контролю та оцінювання навчальної діяльності учнів. Такі уроки мають різні прийоми й методи навчання, тут кожне заняття – окрема презентація, що складається з певної кількості слайдів, залежно від обсягу навчального матеріалу.

Отже , нам потрібні такі технології та методи навчання, які будуть розвивати у сучасного учня мислення творця-дослідника, а саме: вміння аналізувати, застосовувати знання в нестандартній ситуації, покладати цілі та використовувати «те, що під рукою» задля їх досягнення. Таким чином, можемо говорити про STEM Thinking – навички критичного мислення, проектний підхід до розв’язання проблем, інноваційність, експериментальні засади опанування природничими дисциплінами, різнобічний розгляд явищ, вміння обирати нестандартний кут погляду та не ставити крапку у вивченні.

Успішним для виховання STEM Thinking є навчання не за предметами, а за «тематичними блоками». Я дуже люблю свій предмет, але розумію що вимогою часу є необхідність інтеграції всіх природничих наук у шкільному курсі. Інструменти пізнання та дослідження всіх наук одночасно може дати саме той результат, який вимагають потреби нашого часу. Наприклад , вивчаючи тему «Європейський Союз» необхідно одночасно задіяти цикл дисциплін: історію, географію, економіку та мови; у молодшій же школі цілком природно об’єднати, наприклад: казки Андерсена з географією та історією Данії, красою Копенгагена.

Всі нобелівські відкриття створено на стику дисциплін. Протистояння рідко приносить бажані плоди, натомість як поєднання може дати наслідки. Можливо, саме «лірики» зможуть додати сенсу, мети зусиллям

«фізиків»,залучившись до сучасного STEM. Можливо, тепер людство знайде мету для виходу за межі власної планети, звичної системи, просто за межі.На рівні країни навчання STEM Thinking виховає покоління, яке замінить економічну парадигму «Made in Ukraine», притаманну країні-ресурсу продукції чи праці на парадигму «Designed in Ukraine» – парадигму країни з великим інтелектуальним потенціалом, яка створює продукт з найбільшою доданою вартістю.

***

Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвиненою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій. Я теж задаю собі це питання , і розумію, що буде складно, але час вимагає змін. Перед кожним із нас два шляхи: жити минулими заслугами, закриваючи очі на кардинальні зміни у світі, прирікаючи своїх учнів на життєвий неуспіх, або пробувати щось змінити у своєму ставленні до новітніх освітніх технологій.

Гарно про це сказав І. Підласий: «Можна бездумно тужити за втраченими ідеалами, скаржитись на падіння духовності та вихованості, втрату людяності й моральності, загалом на життя і зовсім незвичну школу, але хід подій вже не повернути. Погрожувати поїздові, що стрімко віддаляється від перону, дозволено лише дітям».

Кокоша Олександр Миколайович

Учитель географії

«Інноваційна складова в роботі вчителя географії»

Хочеш пізнати себе – вивчай світ, хочеш пізнати світ-вивчай географію. Педагогічна професія – особлива. Скільки б не працював, криницю педагогічної мудрості не вичерпати. Особистість кожного учня – неповторна. І якщо вчитель не хоче стати ремісником, він обов’язково включиться в пошук, щоразу по-новому застосовуватиме свої знання і вміння. Географія-всеохоплююча наука. Всі знання про нашу планету треба донести до учнів у такий спосіб, щоб їм було цікаво, щоб вони були впевнені у необхідності цих знань. Щоб досягти високого рівня викладання матеріалу, вчителю необхідно постійно вести пошук нових і різноманітних форм та методів навчання. Любов і майстерність вчителя розкривають сили і можливості кожної дитини, дають радість успіху в реалізації творчих планів під час вивчення географії. Якщо струни душі вчителя і учня звучать в унісон – це поштовх до реалізації великих планів. Здібності учнів – це полум’я , а творчість вчителя – вогонь, тож разом це – велика сила.

Я свої уроки намагаюсь проводити так, щоб хоча б один з фрагментів врізався в пам'ять учнів і вони могли його згадати через тиждень, і через рік, могли його розповісти своїм дітям. Все це спонукає мене до пошуку цікавих фактів, ілюстрацій, відео,нових форм роботи на уроках географії. Як і кожен вчитель, який працює творчо, з натхненням, мені приємно бачити на уроці допитливі очі учнів, їх підняті руки на проблемне питання, гору запитань після уроку, коли після уроку вони не поспішають вийти з класу.

Працюючи вже скільки років у ліцеї, я розумію, щоб бути цікавим вчителем для дітей, необхідно завжди вчитися та перебувати у творчому пошуку. При цьому потрібно поставити себе до рівня учня, його рівня сприйняття. Розкривати матеріал з його допомогою, зробити так, щоб він відчув себе значущою частинкою уроку. А з цього починається становлення Людини, коли дитина знає, що вона потрібна не лише рідним, а й ще комусь. В цьому і полягає вся важливість роботи вчителя.

Інновація в педагогіці – це процес створення та впровадження нових засобів для розв’язання тих педагогічних проблем, які досі розв’язували по-іншому. На мій погляд,основними умовами успішного впровадження інновацій є: конструктивне сприйняття критики, готовність до збільшення обсягів роботи , здатність до перенавчання, впевненість у тому, що це корисно педагогу і учню, готовність змінити звичні методи роботи, володіння ІКТ. Вчитель має дати відповіді на три головні запитання, для успішного впровадження інноваційних технологій,а саме, що робити ?, по чому вчити ?, як вчити ?.

На власних уроках географії я навчаю співпраці у груповій та колективній роботі, толерантності. Пропоную учням різні форми роботи заохочуючи самостійність. Прагну зацікавити практичною навчальною роботою на всіх уроках, навіть на уроках вивчення нового матеріалу. Вдосконалюю систему самостійної роботи. Надаю перевагу самостійним роботам навчального характеру з елементами творчості та застосуванням презентацій

Інтерактивнні технології, які я використовую на своїх уроках. При перевірці домашнього завдання:

- Бліц опитування ” учень-учень” ;
- Естафета ;

- Мозковий штурм;
- Самоперевірка ;
- Гра ” Знайди помилку ”

На мотиваційному етапі:

- Коло ідей ;
- Проблема;
- Екскурсія в історію;
- Дослідження

На етапі вивчення нового матеріалу :

- Робота в групах;
- Робота в парі;
- Діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації;
- Змагання пар та груп.

На рефлексивно-оцінювальному етапі:

- Метод незакінчених речень ;
- Бліц тест ;
- Твоя позиція;
- Доведи ;
- “Дерево знань”.

Домашні завдання :

- Творчі;
- Практичні;
- Науково-дослідницькі.

Застосовую в роботі такі інноваційні педагогічні технології: інформаційно-комп’ютерні, проєктну діяльність, проблемне навчання, навчально-ігрова діяльність, інтерактивне та особистісно-зорієнтоване навчання, технологія групової,парної та індивідуальної діяльності.

Часто учні не бачать реальних життєвих явищ у світлі отриманих у школі знань. Більш того, не бачать необхідності користуватися ними у повсякденному житті, а частіше застосовують здоровий глузд, практичний досвід. Тому крім засвоєння ” готових ” знань і вмінь потрібен досвід їхнього використання в різних сферах життя і діяльності. Необхідно, щоб відбувалося засвоєння особистісного досвіду мислення, способів діяльності,які являють собою досвід взаємин учнів із навколишньою дійсністю, із природою, суспільством. У зв’язку з цим використовую різні типи сучасних уроків, а саме – інтегрований,урок-дослідження, урок природи, творчі проекти, ділові ігри, урок-подорож, презентації. Це виробляє в учнів вміння аналізувати, презентувати, аргументувати, взаємодіяти, працювати з різними джерелами, а також формує впевненість, здатність до самоосвіти, допитливість,зосередженість, відповідальність та толерантність.

На мій погляд інновації є об’єктивним процесом еволюції освіти. Але водночас жодна освітня технологія не є універсальною. Запровадження інновацій потребує різних змін в тому числі і психологічних. Тому переходити до їх впровадження потрібно поступово і грамотно. На мій погляд, краще якісно підготувати декілька занять в семестр, ніж часто проводити їх нашвидкоруч.

Без успіху учня не буває успіху вчителя.

Очеретна Катерина Віталіївна

Учитель біології

«Інноваційні методи викладання біології»

Темпи прогресу вимагають на сьогодні від фахівців уміння бути гнучкими до швидких змін, адаптуватися до цих змін у галузях інноваційних технологій та вміти поповнювати свої професійні знання та навички протягом вузьких проміжків часу, а також постійно підвищувати свою професійну компетентність.

Сучасні педагоги розглядають інновацію в освіті як результат творчого пошуку оригінальних нестандартних розв'язань для різноманітних педагогічних проблем, а також продукти інноваційної освітньої діяльності, які характеризуються процесами створення, розповсюдження та використання нового засобу (нововведення) в галузі педагогіки та наукових досліджень.

На даний момент освітній простір України набув нових рис: почався рух практики до науки, наукових та навчальних центрів. Учителів стали залучати до науково-дослідної діяльності, знайомити їх із технологією наукових досліджень. Це стало можливим завдяки автономного вибору освітніх технологій, посібників і альтернативних методів навчання для окремих загальноосвітніх шкіл, ліцеїв та гімназій. Розширилося поле вибору варіантів педагогічної діяльності та піднявся попит на педагогічну науку, зміни до шкільної діяльності: зросла роль прогностичних та діагностичних складових.

Пошуково-дослідницька робота вимагає теоретичної перевірки та обґрунтування нових ідей, які вже були інтегровані та спроектовані в практику. Вибір видів інноваційної діяльності школи залежить від умов і режиму, в якому працює навчальний заклад, що особливо актуально в сучасних умовах.

У режимі функціонування пріоритет надається впровадженню нових ідей, дослідницькій діяльності школи. У режимі переходу школи до розвитку педагогічний колектив займається впровадженням ідей і частково дослідницькою діяльністю. У режимі розвитку, рекомендовані обидва види діяльності: впровадження нових ідей і пошуково-дослідницька.

Моя роль у забезпеченні інноваційної освітньої роботи полягає у поєднанні інтерактивних комп'ютерних засобів взаємодії з учнями, а також у створенні оптимальних умов для учнів ліцею, зокрема: 1) визначення стратегії навчання; 2) вибір зручного інструменту для онлайн/офлайн взаємодії; 3) визначення і дотримання правил та дедлайнів в освітньому процесі, формату представлення завдань; 4) інформування учнів про ефективні web-ресурси та тренажери для дистанційного навчання та 5) якісна організація комунікації.

На даний момент часу я активно користуюся більшістю зручних програмних платформ, зокрема Google Scholar (для пошуку новітньої наукової інформації для підготовки лекційного матеріалу), Google Classroom для текстової комунікації та створення освітньої атмосфери для вивчення біології, Google Forms, а також платформи Classtime та Quizziz (міжнародні розробки) та НаУрок та Всеосвіта (вітчизняні розробки) для створення контрольних та самостійних робіт у тестовому та письмовому вигляді, Zoom — для створення конференцій та проведення уроків у режимі онлайн/офлайн навчання, запис навчальних відео для соціальної мережі YouTube.

В зв'язку зі зміною ролі вчителя як пластичного творчого суб'єкта для створення навчальної атмосфери, дає можливість для розвитку нових методик та методів викладання природничих дисциплін, зокрема і біології.

Якименко Юлія Вікторівна

Учитель географії

«Інноваційна складова при вивченні географії»

Сучасна ситуація, що склалася в нашій країні, потребує сутнісних змін у всіх сферах суспільного життя, і в першу чергу в освіті. Відтак, характерною ознакою сучасної педагогіки постає інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

Джерелом інновації є цілеспрямований пошук ідеї з метою розв'язання суперечностей, її освоєння відбувається шляхом апробації в формі педагогічного експерименту або пілотного впровадження.

Отже, інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану.

Головні цілі, які я ставлю перед собою у рамках пошуку інноваційних ідей:

1. Організація процесу навчання пов'язана з чітким визначенням його завдань, а також усвідомленням і прийняттям їх учнями.

2. Покращення рівня знань учнів, за допомогою інтерактивного та мультимедійного навчання і обов’язкового залучення інформаційної компетентності до навчального процесу, за допомогою реальних об’єктів (комп’ютерів, планшетів, телефонів, телевізорів, ЗМІ та Інтернету) формуються вміння самостійного пошуку, аналізу, обробки та передачі інформації, що міститься в навчальних предметах, а також у навколишньому світі.

3. Залучення учнів до наукової діяльності.

Завдання, які ставлю на перший план у пошуку інновацій:

- ✓ здійснення освітньої діяльності, спрямованої на залучення та підготовку учнів до наукової діяльності;
- ✓ забезпечення здобуття учнями освіти понад вимоги відповідного державного освітнього стандарту;
- ✓ реалізації інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на одержання нових знань та пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є наукові дослідження;

- ✓ реалізації наукової діяльності, спрямованої на одержання і використання нових знань для розв’язання різних проблем;
- ✓ самоосвіта та самовдосконалення мене, як вчителя.

Як результат, хоч знайти свої інноваційні ідеї через призму результатів навчальної діяльності учнів. Виділення інтелектуально та творчо обдарованих дітей допоможе розвиватися науковому ліцею на високому рівні.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів фізичного виховання та спорту, предметів: «захист України», «Медична підготовка»

Копилова Ліана Валентинівна

Учитель фізичної культури

«Інноваційні освітні практики на уроках фізичної культури»

Учні хочуть йти на цікавий урок! Вони прагнуть нового і емоційного! Хочуть рухатись, грати, мати можливість вибирати! Сучасне покоління шукає шляхи комунікації, як основної компетенції сьогодення! Це виклики для вчителів! Найпростіше вирішити це питання можуть вчителі фізичної культури, тому що у них є засоби – фізичні вправи, ігри! Те, що з народження необхідно людині для повноцінного розвитку!

Але вчитель фізичної культури повинен йти в ногу з часом! Зараз бути здоровим, красивим, струнким - це сучасно і модно!

Допомогти у вирішенні цього питання можуть інноваційні освітні практики, які вчитель використовує у своїй педагогічній діяльності.

У своїй улюбленій роботі я використовую:

- Фітнес - технології у різних модулях навчальної програми
- Засоби і методи міжнародного проекту «Відкриті уроки футболу»
- Засоби і методи міжнародного проекту «Дитяча легка атлетика»
- Психологічні методи і засоби : гештальт вправи, поведінковий напрямок, навіювання.
- Засоби і методи Всеукраїнського спортивно – масового заходу «Олімпійське лелеченя»
- Засоби і методи Всеукраїнського спортивно – масового заходу «Cool Games»

• Засоби і методи видів спорту : регбі, флорбол, алтімат, настільний теніс.

Перелічені інноваційні засоби в першу чергу підвищують мотивацію , комунікацію, соціалізацію учнів! Адаптовані до уроку, вікової категорії, матеріально – технічної бази, а головне бажання вчителя творити і бути креативним!

На підставі досвіду викладання фізичної культури у ліцеї, організована робота у соціальному проекті «Kids Autism Games». Розроблена навчальна освітня програма «Фізичне виховання з дітьми з розладами аутистичного спектру на підставі досвіду проекту «Kids Autism Games», яка отримала гриф МОН.

Мєчіков Євген Олексійович

Учитель фізичної культури

«Інноваційні методи і засоби на уроках фізичної культури у старших класах»

Концепція Нової української школи говорить про основні компетенції, якими повинен володіти випускник сучасної школи.

Я вважаю, що основними для дітей є – соціальна і здоров'язберігаюча.

Учні повинні бути витривалі, гнучкі, сильні! Ці якості у сучасної молоді повинна розвивати звичка до систематичного руху, до систематичних занять фізичною активністю. У повсякденному житті засоби фітнесу і загально – фізичної підготовки повинні стати необхідністю.

І провідником виступає вчитель фізичної культури!

Учні повинні мати навички комунікації, щоб досягати командного успіху! І знов на перше місце виходять методи і засоби фізичної культури! За

допомогою тенісу, волейболу, футболу, фітнесу вирішуються бізнесові питання та основні питання життя!

І провідником виступає вчитель фізичної культури!

Вчителі фізичної культури стануть провідниками до щасливого, успішного, здорового життя наших дітей!

Але вони теж повинні бути до цього готові! Зараз для нас – виклик часу!

Шукаємо нове, цікаве на підґрунті класичного! Використання фітнес технологій на уроках фізичної культури у старших класах допоможуть виховати соціальну особистість, патріота, розвинути основні компетенції.

Моргун Алла Петрівна

Учитель фізичної культури

«Використання інноваційної складової на уроках фізичної культури»

Важливою й актуальною проблемою сучасної школи є правильний вибір освітніх технологій. Безперечно, доречно обрані педагогічні технології, методи та прийоми, сприяють формуванню ключових компетентностей учнів, необхідних для гідного життя та самореалізації в суспільстві.

На сучасному етапі життя на уроках фізичної культури виділяю такі інноваційні складові:

1. Ігрові технології
2. Фітнес – технології
3. Складова проблемного навчання
4. Складова особистісно орієнтовного навчання

5. Складова інтерактивного навчання
6. Складова проблемного навчання

За проектом «Нової української школи» є 2 шляхи реалізації освітніх завдань

- компетентнісний підхід (формування предметних і ключових компетентностей);
- педагогіка партнерства (спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками).

Готуючись до уроків фізичної культури, вчитель має проаналізувати, які інноваційні складові або окремі методи і прийоми можна використати для формування ключових компетентностей. Доцільно зазначити ці структурні компоненти в плані уроку.

Найбільш ефективною формою навчання вважаю – поєднання сучасних інноваційних методів і прийомів з традиційними засобами.

Треба зазначити, що на різних етапах уроку використовуються різні методи, прийоми інноваційних складових з метою формування певної компетентності.

На етапі актуалізації уваги учнів використовую такі методи:

- мотивація;
- стимулювання;
- збудження інтересу.

Гра – форма заняття, яку діти сприймають із задоволенням. Але практика застосування ігрових технологій показує, що крім позитивних результатів дана технологія містить і ряд негативних аспектів.

Тому я використовую на уроках як ігри, так і ігрові ситуації або вправи, які дозволяють:

- підвищити інтерес учнів до предмету;
- зробити уроки різноманітними, більш цікавими;
- вносить різноманітність в навчально-виховний процес;
- підвищити активність, навіть пасивних, учнів на уроках.

Застосовую на уроках фізичної культури також інтерактивні вправи (вікторини, тести, ігри тощо).

Я вважаю, що сучасне життя зазнало багатьох змін, тому школа вже не може бути тільки осередком знань. Школа повинна давати вміння застосовувати ці знання для вирішення будь-яких життєвих, особистісних, проблем, формувати цінності, необхідні для розуміння проблем суспільства, країни в цілому. Тож тільки той вчитель, котрий використовує сучасні інноваційні технології, здатний не зійти на узбіччя, здатний запалити і підтримувати вогонь у душах своїх вихованців.

Бондаренко Юрій Григорович

Учитель фізичної культури

«Використання інноваційної складової в освітньому процесі»

Нинішнє суспільство не стоїть на місці, воно весь час прогресує і вимагає від кожної людини рухатись в одному руслі з сучасними вимогами та тенденціями. Особливо це помітно на освітній ниві. Освіта, під впливом науково-технічного прогресу, вже тривалий час перебуває у стані організаційного реформування.

Цей процес не оминув і фізичне виховання. Змінюються вимоги, пишуться нові програми. В початкових класах вже декілька років працюють за програмою НУШ, яка направлена на створення цікавого та творчого уроку з фізичної культури.

Для кожного вчителя і для мене в тому числі дуже важливо знайти певні інноваційні «родзинки», які можна використовувати в освітньому процесі. Такими родзинками, на мою думку, можуть бути використання елементів акробатичного рок-н-ролу, застосування елементів настільного тенісу, петанку під час навчального процесу. Названі засоби можна адаптувати під час уроків, активних перерв, фізкультхвилинок.

За рахунок музичного супроводу, акробатичний рок-н-рол активізує увагу учнів, підвищує їх мотивацію до занять. Розвиває їх координацію та вдосконалює відчуття ритму.

Настільний теніс допомагає концентрувати увагу, поліпшує зір та підвищує мотиваційну складову учнів. За його допомогою можна проводити не тільки цікаві уроки, але й активні перерви у класах.

Петанк - універсальна гра для кожного, особливо вона корисна для тих хто за станом здоров’я не може отримувати навантаження, адже для її виконання потрібне тільки бажання і гарна координація.

На мою думку за рахунок цих інновацій можна створити цікавий та творчий урок з фізичної культури.

Паніна Ольга Іванівна

вчитель предмету: «Медична підготовка»

«Іноваційна діяльність як ресурс у створенні наукового ліцею»

XXI століття – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості та культури всього населення набувають вирішального значення для економічного та соціального розвитку держави. Виходячи з цього, я вважаю, що основними концептуальними засадами інноваційного розвитку ліцею має бути: всебічний розвиток особистості на засадах педагогіки партнерства, педагогіки взаємодії, педагогіки співтворчості.

Наше завдання як інноваційного закладу освіти – прогнозування індивідуального освітнього вектора кожної особистості відповідно до її природних задатків та потенційних можливостей, формування здорової, творчої, інтелектуальної, духовно розвиненої, самодостатньої особистості з високим рівнем національної та громадянської позиції.

У ліцеї, ми, вчителі, прагнемо передусім створити таке середовище, де формується нова людина як творча особистість. І тому наше завдання – зробити все, щоб шкільне життя було цікавим і змістовним, пізнавальним та розвивальним. Виходячи з положень Державних стандартів, оновлена школа має бути своєрідним центром «запитань і відкриттів», «розвитку багатогранного інтелекту», «кваліфікованого персоналу», «розвитку творчості», «психологічного комфорту» для всіх учасників освітнього процесу. Це заклад освіти, який постійно навчається та розвивається.

В науковому ліцеї вчителі мають проводити свою освітню роботу, спрямовуючи її на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності. А це означає, в першу чергу, сприяти впровадженню в освітній процес методики дослідно-орієнтованого навчання; розроблення і реалізація дослідницьких проектів; впровадження в освітній процес інноваційного педагогічного досвіду та інновацій, участі в навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти.

Важливим моментом, я вважаю, є підвищення фахового кваліфікаційного рівня вчителів. І над цим потрібно працювати кожному вчителю.

Крім того, необхідно обов`язково визначити критерії оцінювання участі учнів у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності.

Вчителі нашого ліцею працюють, використовуючи засади інноваційного розвитку:

- Створюють оптимальні умови для виявлення, розвитку і реалізації потенційних можливостей обдарованих дітей у всіх напрямках: інтелектуальному, творчому, спортивному, естетичному. Особливу увагу звертають на індивідуальні та групові заняття учнів для підготовки випускників до вступу у вузи за різними напрямами відповідно до нахилів учнів (суспільний, філологічний, природничий, математичний). Працюючи вчителем біології, я багато зусиль прикладала до підготовки учнів в здачі ЗНО. Учениця біологічної групи 11-Б класу має 200 балів з біології.

- Впроваджують STEM – освіту в освітній процес, залучають учнів до дослідницької діяльності – один з пріоритетних напрямків інноваційної діяльності ліцею.

Так, учні природничої групи 11-Б класу працювали над науково-дослідницькими проектами, а Копчак Олександр та Кузнецова Єльвіра стали призерами 3 етапу МАН (Створення та оцінка ефективності органічних добрив на основі фітогормонів. Оцінка стресу тварин асистентів)

- впроваджують діалогові форми організації освітнього процесу, нетрадиційні форми проведення уроків, тестових форм контролю знань, рейтингову систему.

- Відбувається апробація та впровадження сучасних освітніх технологій навчання (інформаційно-комунікаційних, ігрових, рівневої диференціації, групового способу навчання, інтегральних, технології проектного навчання).

Моя думка: кожен вчитель повинен пам`ятати, що професійне вдосконалення педагогічної майстерності, підвищення професійної компетентності вчителя – запорука успіху ліцею.

«Лідер»-інноваційний

Методичне об`єднання вчителів мистецтва та музики

Заровська Ганна Сергіївна

Учитель англійської мови, музичного мистецтва

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках»

Створення оптимальних умов для самоактуалізації, розвитку власних здібностей, стресостійкості є неодмінною умовою особистого щастя та динамічного прогресу у розвитку особистості. Інноваційне навчання – системний процес, який змінює загальний підхід до навчання, створює умови при яких учні не можуть залишатись пасивними під час уроку. Учитель нової хвилі – це той, хто володіє сучасними інформаційними засобами ведення уроку. Кожен урок повинне бути практико-орієнтованим та підвищувати рівень своєї соціалізації. Особистісно-орієнтований підхід, який використовується та впроваджується передбачає співпрацю та співтворчість учня та вчителя, де головною дійовою особою освітнього процесу є учень. Тому відстежувати динаміку розвитку учня, визначати особисті переваги, досягнення у пізнавальній, творчій, іншій діяльності, розкривати та розвивати його індивідуальні здібності, задовільнити потреби, дати можливість самовиражатися через мистецтво і є пріоритетом в системі роботи вчителя. При цьому особливості учня можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого він може досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня. Одним з основних напрямків роботи є діалогова стратегія педагогічної взаємодії. Ця форма роботи найбільше використовується в урочній системі роботи, як пошук учнями особистісно значущих смислів, співзвучних власному внутрішньому світу, особистому досвіду. Новітні методи допомагають мати партнерські взаємовідносини між вчителем та учнями, що

позитивно впливає на процес засвоєння інформації та формування різнорівневих навчальних та життєвих компетенцій. Інноваційні форми й методи дають можливість створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою необхідність, зможе розкрити свої здібності й продемонструвати знання, відчути впевненість у собі. Інноваційна навчальна діяльність , в першу чергу, спрямована на РОЗВИТОК особистості, творчих та креативних якостей, мислення, сприймання світу , в умовах його постійної зміни.

Однією з форм та засобів інноваційних технологій вважаю використання мультимедійних та комп'ютерних технологій. Це створює умови для більш активного , цікавого, різноманітного та інтенсивного навчання . Це одночасно і розвиток, і навчання, і створення певного продукту, як наслідок навчально-компетентністної діяльності. Програмні засоби, які учень має можливість для використання, створюють умови для науково-дослідницької діяльності. Можна досліджувати, спостерігати й аналізувати результати своїх дій, робити висновки. Це все сприяє можливості для дослідницької, творчої діяльності, формуванню пізнавального інтересу, активності, розвитку мислення. Одним із загально дидактичних принципів, які є в пріоритеті – це континуальність – єдність навчання, виховання і розвитку. Одним із головних акцентів у своїй діяльності вважаю метод міні проектів. Під час проведення уроків надаю перевагу візуально проектній моделі уроку - завдяки відбору ключових смислових одиниць та їх розподілу за блоками із взаємним узгодженням компонентів. Саме така модель спонукає до постійного вдосконалення не тільки технології уроку, а і самовдосконалення і самоосвіти.

Штець Наталії Василівни

Учитель музичного мистецтва

«Застосування інноваційних методик та технологій на уроках музичного мистецтва»

Я – вчитель музичного мистецтва в ліцеї. Серед учителів, учнів і батьків часто побутує думка, що музика – другорядний предмет, в деякому роді розважальний, де діти можуть відпочити: пісню заспівав, п’ятірку отримав – і ніяких турбот. Але мало хто замислюється, що урок музики крім виховання музичного смаку і розвитку музичних здібностей, може вирішувати величезні за своїм значенням, найскладніші завдання – формування світогляду людини, її переконань, поглядів.

Музична освіта є найважливішим розділом естетичного виховання підростаючого покоління. Сьогодні для розвитку музичної освіти в Казахстані робиться багато: музичні школи, різні музичні гуртки в школах, при Палацах культури, Будинках дитячої творчості і т. п. Однак при цьому різноманітність форм позашкільних занять не може замінити систематичного музичного виховання. Тільки в загальноосвітній школі на уроках музики може здійснюватися цілеспрямоване, планомірне, послідовне музичне виховання всіх дітей без винятку.

Сучасний урок вже не можна уявити собі без новітніх технологій. Зовсім звичними на уроках стали прийоми інтерактивного навчання, оскільки вони передбачають створення такого навчального середовища, в якому теоретичні та практичні знання засвоюються одночасно.

Для ефективного застосування інтерактивних методів, вчитель має ретельно планувати свою роботу:

- використовувати методи, адекватні вікові учнів, їхньому досвідові роботи з інтерактивними методами;

- дати завдання учням для попередньої підготовки: прочитати, обміркувати, виконати самостійні підготовчі завдання;

- дібрати для заняття таку інтерактивну вправу, яка давала б учням “ключ” до засвоєння теми;

- упродовж інтерактивної вправи дати учням час обміркувати завдання, щоб вони сприйняли його серйозно, а не виконували механічно;

- враховувати темп роботи кожного учня і його здібності;

- на одному занятті використовувати один—два (максимум) інтерактивних методи;

- провести неквапливе обговорення за підсумками виконання інтерактивної вправи, у тому числі актуалізуючи раніше вивчений матеріал.

Методичні прийоми, інтерактивні вправи, ігри на уроці музичного мистецтва

Смайлики.

Покажіть,будь ласка, з яким настроєм ми починаємо нашу роботу(вибір смайлика)

Або

Світлофор настрою

У кожного учня — сигнальна картка (з одного боку зелена, зі звороту — червона). Учитель пропонує дітям за допомогою цього «світлофора» визначити, з яким настроєм вони завітали на урок.

Учитель висловлює побажання, щоб гарний настрій не залишив учнів до кінця уроку. Якщо ж настрій кепський, пропонує працювати на уроці так, щоб він поліпшився.

Об'єднаємося в 2 групи (вибір картки із знаком альтерації:

1-група-дієзи, 2-бемолі).

-В деяких видах роботи попрацюємо замість дітей, будемо збирати нотки.

-Спочатку поговоримо про застосування інтерактивних методів на уроках у початковій ланці.

Закріплення нотної грамоти.

1. Гра «Веселий звукоряд»

Мета:розвивати комунікативні навички, формувати швидкість реакції.

(2 команди.картки з назвами нот. Під музику діти веселяться, стрибають,із закінченням збираються в команди по порядку:до,ре,мі…(Можно грати замість фізк.хвилинки)

Сучасні діти дуже полюбляють мультфільми і тому я застосовую їх в роботі. Це дає хороші результати під час розучування пісень та слухання музики.

2. Мультфільм «Їдуть ноти»

https://www.youtube.com/watch?v=VXhS7TIj7mQ&t=88s

(проспівуємо кожну нотку)

3. Гра «Знайди ноту» (відео-гра)

4. Гра «Придумай слово» (з нотою)

-до-шка, мо-ре, по-мі-до-р, ля-лька,фа-ри, зем-ля…

5. Знайомство з піснею «Ходить гарбуз по городу»

https://www.youtube.com/watch?v=04JmbzIvQws&index=36&list=LLnU-Cg7LfdGS2OYZqQqU6Tg&t=61s

6. Гра «Веселі ритми» або «Телевізор»

Мета: розвивати метро-ритмічний слух,увагу.

Учні, дивлячись на ритмічний рисунок (картки), відтворюють його спочатку оплесками,а потім за допомогою музичних інструментів.

7. Гра «Розкидані вітром» (4 клас)

На столах у учнів в хаотичному порядку лежать картки з музичними інструментами (назвами).За сигналом диригентської палички учні складають їх до відповідних груп.

Яка команда зібрала перша-та перемогла.

8. Музичні руханки

(початкові класи)

https://www.youtube.com/watch?v=4g6Cd1X7lUU&index=45&list=LLnU-Cg7LfdGS2OYZqQqU6Tg

https://www.youtube.com/watch?v=lCyFLC7SKbg

Вокально-хорова робота.

9. Розспівка (відео)

10. Перед розучуванням та виконанням пісень застосовую різноманітні поспівки та вправи. Наприклад, скоромовки, які застосовую для розвитку співацької артикуляції.

Давайте спробуємо.

Для першої групи скоромовка- «Бабин біб розцвів у дощ-буде бабі біб у борщ»,

для другої-«Жовтий жук купив жилет,джемпер,джинсі та жакет».

Проговорюємо спочатку повільно,а потім прискорюємось.

11. Вправа «Логічний ланцюжок»

Як називається пісня? («Гицрю,Гц юри,од биторо»)

Погляньте, на цей малюнок. На ньому записана назва української народної пісні. Але всі букви в назві переплуталися. Побудувати логічний ланцюжок зі слів.

12. Вправа «Так чи ні»

Пісня «Грицю,Грицю, до роботи»

Завдання: Пригадаємо, яка це пісня? Я буду читати вислів і питати-так чи ні.Якщо вірний-відповідайте – так,та піднімаємо скрипковий ключ, а якщо хибний-ні, та піднімаємо басовий ключ.

Питання для першої групи:

-Грицю,Грицю,до роботи-українська народна пісня. Так чи ні?(так)

Слухає друга група:

-Ця пісня написана в мажорі. (так)

-Вона виконується в повільному темпі. (ні, вона виконується у швидкому темпі)

-Це спокійна, наспівна пісня. (ні)

-Музична особливість цієї пісні-маршовість.Так чи ні? (ні,танцювальність)

-Це двочастинний музичний твір.Так чи ні? (ні, цей твір складається з однієї частини)

На закріплення вивченої пісні.

13. «Продовж пісню»

Учитель виконує вступ до пісні, що діти вчили раніше. Учні повинні згадати її та продовжити (співати). Якщо вони не можуть пригадати, то вчитель їм допомагає.

Пісня «Од Києва до Лубен» (6 клас), «Ой на горі та женці жнуть» (5 клас), «Не щебечи,соловейку», «Києве мій»…

14. Гра «Інтерв'ю» використовую під час розучування пісні.

Учні беруть уявний мікрофон, та передаючи його по класу дають відповіді, відповідати може лише той у кого мікрофон. Гра надає можливість кожному висловитися лаконічно й швидко,по черзі відповідаючи на запитання або обстоюючи свою думку чи позицію.

- Які почуття у вас викликала ця пісня?
- Якими засобами музичної виразності вона передається?
- Який темп, ритм, динаміка, лад, тембр?
- Який образ відчувається у цій пісні? Чому?

Слухання музики

15. Музична вікторина

6 клас тема:«Співає хор»

Відео. Аналіз (вид-склад, манера, статус, кількість)

16. Гра «Музичний магазин»

Давайте уявимо, що ми в музичному магазині, де знання — це «товар», а вчитель — «покупець». За кожну правильну відповідь отримуєте фішку («гроші»). Чим більше їх зберете, тим вищою буде оцінка.

17. Аукціон композиторів

Учитель загадує загадки про композиторів, а учні.щоб «викупити» портрет композитора, мають робити «ставки»-називати відомості з життя, твори, характеризувати творчість, засоби виразності тощо.

Загадки:

-Написав альбом він дітям,

Дуже музику любив.

Опери,балет «Лускунчик»

Всьому світу він відкрив!(*П.Чайковський*)

-Він в Німеччині родився,

в місті Бонні проживав

І сонат велику кількість

всьому світу дарував!(*Л.Бетховен*)

-Він придумав трьох китів,

Дітям музику відкрив.

Пригадайте його, друзі!

Знають всі його в крузі!(*Д.Кабалевський)*

-Полонези та мазурки

Композитор цей писав.

Народився він у Польші,

Серце їй своє віддав!(*Ф.Шопен*)

18. Кросворди та музичні ребуси

7 клас . Тема:Стилі та напрями.

Закріплення вивченого матеріалу.

19. Метод «Мікрофон»

Тема: «Грають віртуози» 6 клас. Треба передавати мікрофон по черзі,називаючи нові головні слова теми. Паганіні-віртуоз-композитор-скрипаль-скрипка-Страдіварі-Гварнері-Каприс №24-Ванесса Мей…

20. Метод «Незакінчене речення»

5 клас тема: «Історія музичного мистецтва», «Чи є сюжет в музиці »

-Музику.яку створює композитор називають…(професійною)

-Музика,призначена для виконання на музичних інструментах,-це…(інструментальна музика)

-Інструментальна музика,створена за певним сюжетом,що відображається у певній програмі або назві твору,має назву…(програмна)

-Інструментальну музику, яку виконує один інструмент, називають…(сольною)

-Ансамбль із чотирьох музикантів-це…(квартет)

21. А тепер незакінчені речення спробуємо скласти одна команда іншій, наприклад, по темі: види української народної пісні.

-Пісня для заколисування дитини…(колискова)

-Жартівливі пісні у формі куплетів,що виконуються на одну мелодію…(частівки)

-Старовинний жанр пісень,що виконуються під час народних календарних свят…(календарно-обрядові)

-Урочиста,велична пісня,один з найдавніших вокальних жанрів…(гімн)

22. Гра «Плутанка» (картки)(6клас)

Знайти назви жанрів камерно-інструментальної музики-прелюдія, етюд, скерцо, варіації, ноктюрн, рапсодія)

23. 7 клас. Тема:Аранжування поліф.творів.

Й.С.Бах «Токата і фуга ре мінор» у різних виконаннях

https://www.youtube.com/watch?v=Nnuq9PXbywA

https://www.youtube.com/watch?v=XKRj-T4l-e8

https://www.youtube.com/watch?v=eDFFUIGoBUc&list=PL5kxA71_AqJevgTYlEmUgC8zqRquaXi-9

Питання:

-Розкажіть свої враження від прослуханого твору в сучасному аранжуванні;

-Яким став твір Баха,кращим чи гіршим?

-Чи можна назвати класичну музику сучасною?

-Охарактеризуйте темброву палітру та засоби музичної виразності твору;

-Які музичні інструменти виконували цей твір?

-Чи вдалося,на твою думку,скрипачці передати характер авторської композиції?

24. Гра «Критики»

Двом-трьом учням роздаються картки з назвою елементів співу, за я ким потрібно стежити, а потім в кінці уроку «покритикувати».Наприклад, це може бути: співацька постава,дихання,вступ,унісон,дикція.

Домашні завдання

Використання інформаційних технологій дозволяє залучити учнів до такої діяльності: створення творчих робіт, пошукової роботи під час вив¬чення творчості композиторів, народної творчості, української музичної куль-тури, оформлення результатів своїх досліджень у вигляді методу інтерактивної художньо-педагогічної технології - методу проектів (інформаційний, дослідницький, творчий, ігровий або рольовий).

25. 7 клас.Тема: Сучасна музика. Стилі та напрями.

Програму презентацій можна використовувати на різних етапах уроку, тому що вона дає змогу поєднувати аудіо- та відеоматеріали в єдине ціле, сприяючи активізації творчої уяви учнів, розвиваючи внутрішню музичну пам’ять, зацікавленість музикою, а також даючи змогу вчителеві унаочнити урок. Найзручнішою для проведення уроків із мультимедійним підтриманням вважаю програму Microsoft Power Point.

26. 5 клас. Тема: Пісня живе серед нас.

(відео чи аудіо-запис виконання улюбленой укр.нар.пісні у сім’ї)

Відео Вероніки, Германа, Насті.

27. 5 клас.Тема: Зв’язок музики з іншими видами мистецтва»

(малюнки,вірші,поробки,відео,виконання танців.тощо)

28. 6 клас.Тема:Камерно-вокальна музика.

Зробити (за бажанням) «Мій співаник» на різні теми.

Демонстрація

Музично-літературні творчі завдання:

дібрати або скласти вірш до музики;

скласти літературний твір, близький за характером до музики;

скласти літературний портрет до музичного твору.

Музично-творчі завдання

Якби ти був композитором, якою була б твоя музика? Які почуття ти передав би в ній?

Добери музику, що відповідала б характеру мами, тата, доброї та злої людини і т. ін.

Добери музику, що має звучати у найщасливіший день.

Склади мелодію до улюбленого вірша або тексту.

Рефлексія

29. Прийом «Валіза-корзина» (підсумки)

Якщо вам сподобався майстер-клас, підніміть картку, на якій зображено ВАЛІЗА; якщо ні- картку,на якій зображена КОРЗИНА для сміття.

Дати учням загальне музичне розвиток, долучити їх до високого музичного мистецтва, сформувати естетичні смаки на кращих зразках казахської народної, класичної зарубіжної та російської музики, виховати активних учасників художньої самодіяльності школи та міста, сприяти моральному вдосконаленню підростаючого покоління – такі основні напрямки роботи вчителя музики в школі.

Ушинський писав: “навчання – це серйозна праця, що вимагає вольових зусиль. Але, тим не менш, ця праця має бути цікавим, привабливим”. Інтерес – прекрасний стимул до навчання взагалі і прилучення до музики зокрема. Під її впливом розвиваються музична спостережливість, інтелектуальна активність, загострюється робота уяви, посилюються мимовільне увагу, зосередженість.

Цікаві уроки музики – це не розважальні заняття і не сухе вивчення пісенного матеріалу. Це ті уроки, які викликають різноманітну гаму почуттів, роздумів, естетичних переживань, змушують щось по-своєму продумувати, відчути, освоїти.

Для того щоб дати яскравий, емоційний, цікавий урок, я веду постійний пошук. Робота на уроці передбачає розвиток практичних навичок, засвоєння інформації про історію музичної культури, про музичних інструментах, дані про композиторів, музичних термінів, виконання пісень, слухання музики.

В початковій школі – це часта зміна різних видів діяльності: гри, співу, нотна грамота, паузи фізичної активності, слухання музики. Діти дуже люблять грати в ігри-загадки: дізнатися який звучить інструмент, що зображує музика і т. д. Молодші школярі дуже люблять малювати. Але… ми не просто малюємо, а граємо у художників, які прослухали музичний твір і хочуть фарбами і лініями передати його настрій і характер.

При розучуванні пісень велику увагу приділяю жестах, міміці. Так легше запам’ятовуються слова, і дітям виконувати пісню стає цікавіше. У початковій ланці діти з задоволенням співають, тому я розучую велику кількість пісень, як на уроках, так і на позакласних заходах.

У середній ланці матеріал ускладнюється, збільшується кількість інформації. Я намагаюся подавати матеріал так, щоб діти сприймали його як частину історії своєї країни і світової історії. Щоб нове запам’ятовувалось легше, використовую різні схеми, таблиці, опорні сигнали. Не вимагаю обов’язкового запам’ятовування окремих фактів, дат. Намагаюся навчити мислити.

Слухання музики – один з найважливіших етапів уроку. Як правило, проблема полягає в тому, що діти не можуть ясно висловлювати свої думки через брак словникового запасу. Характер музики часто визначається кількома словами: весело-сумно, швидко-повільно. Тут нам на допомогу приходить “Словник емоцій”, який завжди перебуває у дітей перед очима, над дошкою. Слухаючи твір, діти вибирають з словника два-три слова, які, на їхню думку, чітко визначають характер прозвучала музики. Поступово вони вчаться говорити про музику розгорнуто, не обмежуючись двома словами.

Однією з головних завдань, як на уроці, так і в позакласній роботі залишається виховання духовно-моральної особистості, виховання почуття патріотизму через слухання і виконання творів композиторів Казахстану, через звичаї і традиції, культурну спадщину багатонаціональної країни.

Веду в школі заняття вокального класу, що включає сольне, ансамблеве та хоровий спів. Діти, які займаються у вокальному класі, є активними учасниками всіх шкільних та міських заходів та конкурсів.

Роботу вчителя музичного мистецтва відрізняє багатоплановість і багатопрофільність. Це пояснюється тим, що музичні заняття включають і активне слухання музики, хоровий спів, і ознайомлення з основними музичними поняттями, і музичну творчість у різних проявах. Здійснення всього цього вимагає оволодіння безліччю знань і умінь і може бути виконано за умови, якщо вчитель знає не тільки методику проведення уроку, принципи його побудови та особливості позакласної роботи, але і добре знає клас, що складається з школярів з дуже різними інтересами і потребами, і, найголовніше, любить і розуміє дітей.

Довженко Клавдія Тарасівна

Учитель образотворчого мистецтва

“Застосування інноваційних методик та технологій на уроках інтегрованого курсу мистецтва”

В сучасних умовах реформування нашого ліцею та набуття їм статусу наукового закладу природничо-математичного напрямку, вважаю за необхідне спрямувати та реорганізувати уроки мистецтва за нових умов. На мій погляд, до вже затверженої програми художньо-естетичного напрямку кафедри мистецтва, додаємо наступні “вкраплення”, які допомогли б учням опанувати математичні знання засобами мистецтва:

- Практична реалізація набутих знань, умінь та навичок в прикладному форматі;
- Підпорядкування всіх змістових ліній народним та етнічним особливостям України;
- Акцент на науковість у вивченні та формування даної компетентності крізь призму проектно-дослідницької діяльності;
- Конструювання форм музичного та образотворчого твору за допомогою лего-моделювання або елементарних геометричних фігур;
- Оволодіння поняттями динаміка, динамічні відтінки та розвиток здатності до пропорційного розподілення сили звуку;
- Оволодіння поняттями динаміка та рух як засоби для створення динамічної та статичної композиції в образотворчому мистецтві;

- Введення елементарних понять про змішування фарб, створення відтінків та насиченості кольору тощо;
- Використання рутин для аналізу твору мистецтва за допомогою схематичного зображення;
- Інтеграція природничо-математичних предметів з предметами художньо-естетичного циклу;
- Поєднання наукового вектору ліцею з мистецтвом;
- Акцент на розвиток та формування умінь самопрезентації та критичного мислення.

Інноваційні методи та технології, впроваджені на уроках мистецтва , мають спрацювати на високі результати учнів з природничо- математичних дисциплін.

Перехід до 12 річної освіти вимагає додаткового завершення програми та додавання вкраплень до вже існуючої.

Розробка дорожньої карти, обговорення можливостей доповнення та інтеграцію мистецтва з іншими предметами, є важливою складовою, виходячи з **основної ідеї сучасної освіти - дитиноцентризму.**

Створення оптимальних умов для самоактуалізації, розвитку власних здібностей, стресостійкості є неодмінною умовою особистого щастя та динамічного прогресу у розвитку особистості..

Тому вважаю важливим інновацію по практичному застосуванню вкрапленнь та формотворчих елементів, з простих, початкових наукових знань до вже існуючих планів, практичних завдань.

Пропоную урізноманітнити існуючу програму інтегрованого курсу мистецтва в межах навантаження. Спираючись на матеріали, які були

розроблені на кафедрі мистецтва для профільних груп, додати до уроків образоторчого мистецтва наприклад теми “Пропедевтика”, ”Біоніка”.

Розширити елементи імперичного дослідження (формоутворення кольору, звуку) шляхом практичних експериментів, реальних спостережень у 1-4 класах. з поєднанням вже теоретичних досліджень у середній школі.

Розуміння складних процесів та їх взаємозв’язків допоможуть учням старших класів орієнтуватись у науково-дослідницькій діяльності. Працюю над пошуком талановитих, вмотивованих учнів нашого ліцею для залучення до науково-дослідницької роботи. Продовжую втілення практичної компетентності, зоркема математичної та проектної діяльності, додавши саме структурний підхід до оформлення робіт у 5-7 класах. Враховуючі новітні вимоги до викладання курсу мистецтва, планую продовжити згідно визначених цілей, доопрацювання та вдосконалення практичних завдань, враховуючи сучасні вимоги, технології, мультифункціональність учнів та розвиткові таких перспективних галузей, як генна інженерія і біотехнології, , штучний інтелект, мембранні технології, монокристали і штучні алмази, дослідження в галузях матеріалознавства, і дослідження в математиці, теоретичній фізиці, біології, хімії, медицині.

Викладання предмету мистецтва у науковому природничо -математичному ліцеї бачу в інтеграції нашого предмета та співпраці з кафедрами для реалізації компетентнісного навчання. А саме , здатності застосовувати набуті знання на уроках мистецтва у нестандартних ситуаціях з метою розвязання певних життєво важливих проблем. Формуванні критичного мислення стосовно не тільки творів мистецтва, а й подій навколишнього світу.

Саме запровадження інноваційних технологій та новітніх методик домоможуть учням бути успішною людиною у сучасному світі.

Видавничий дім «Лідер»

2021